

KOHILA

Kohila valla ajaleht

8. jaanuar 2026 | Nr 1 (372)

Edukat uut aastat!

Kohila vallavolikogu ja vallavalitsus

Hea Kohila valla elanik!

Uue aasta algus on hea võimalus korra aeg maha võtta, vaadata tagasi möödunud aastale ja mõelda ka eesolevale aastale.

Kohila valla suurim väärtus oled Sina koos oma pere ja kogukonnaga. Koos tegutsedes loome koduvalla, kus on hea kasvada, elada ja oma tulevikku luua. Täna Sind, et oled aidanud oma igapäevaste tegemistega hoida Kohila valda, just

sellisena nagu ta on - hooliva ja koduse paigana.

Soovin, et uus aasta toob Sulle ja Sinu lähedastele tervist ja rõõmu ning hoiab alles selle tunde, et just siin on hea ja turvaline elada. Lähme uude aastasse koos, toetades üksteist ja oma kodukohta.

Head uut aastat!

Jaanus Ernits
Kohila Vallavolikogu esimees

Kohila valla sädeinimene 2025 on Georg Naarits ja aasta küla 2025 on Sutlema küla

Möödunud aasta 12. detsembril toimus Hageri rahvamajas Kohila valla külade tänapäev, kus anti pidulikult üle 2025. aasta aunimetused. Tunnustati inimesi, kelle järjepidev tegutsemine ja hooliv suhtumine hoiavad Kohila valla elu elavana ning tugevdavad ühtekuuluvustunnet. Kohila valla sädeinimene 2025 on Georg Naarits ning Kohila valla aasta küla 2025 on Sutlema küla. Tänupeo korraldas eelmise aasta aasta küla tiitli pälvinud Prillimäe.

Sädeinimene – kogukonna vankumatu tugi

Kohila valla sädeinimene 2025 on **Georg Naarits** – erakordselt toimekas ja kuldsete kätega külamees, kelle abivalmidus ning pühendumus on kujunenud Aespa ja kogu ümbruskonna jaoks hindamatuks väärtuseks.

Georg Naarits. Fotod: Merle Beljævi

Olgu tarvis puid maha võtta, saagida või mõni muu töö ette võtta, Georg on alati valmis appi tulema. Tema

jaoks ei ole oluline, kas abi vajab naaber või mõni teine kogukonnaliige – iga töö saab tehtud sama südikuse ja hoolega.

Lisaks praktilisele abile on Georg aktiivne ka laiemas kogukonnas. Ta on osalenud Kohilas rahvatantsus ning loonud kaasa mitmesugustel üritustel. Aespa tiigi ääres on just tema see, kes arendab ja hoiab korras nii uisutamise- kui ka ujumisvõimalusi, tehes seda vabatahtlikult ja tasuta küsimata. Raske on leida teist samaväärselt pühendunud, väärikas eas inimest, kes panustaks piirkonna heaks nii järjekindlalt ja ennastsalgavalt. Georg Naaritsa tegutsemistahe on kogukonna jaoks tõeline kingitus.

Aasta küla – eeskujulik kogukond

Kohila valla aasta küla 2025 on **Sut-**

lema küla, mis paistab silma eeskujuliku heakorrastatuse ja tugeva kogukonnavaimu poolest. Küla elanike ühine panus on märkimisväärne – lisaks igapäevasele heakorrale hooldatakse järjepidevalt Sutlema parki, talvekuudel rajatakse suusarada ning osaletakse aktiivselt nii ürituste korraldamisel kui ka naaberkülade ettevõtmistes. Kohalike külade sündmustel on Sutlema alati esindatud oma tegusa meeskonnaga.

Eriti tähelepanuväärne oli tänavu augustis toimunud Sutlema küla 600. aastapäeva pidulik tähistamine. Põhjalikult ette valmistatud ja professionaalselt läbi viidud sündmus tõi kokku nii püsielanikud kui ka need, kes igapäevases külaelus harvem silma paistavad, tugevdades ühtekuuluvustunnet ning luues ruumi ühiselt tulevikku vaadata.

Sutlema külamaja on aktiivses ja mitmekesises kasutuses ning teenib kogu piirkonna huve. Küla heaolu eest seisab **MTÜ Sutlema Küla Selts**, mille liikmed tegutsevad järjekindlalt selle nimel, et elukeskkond oleks lapsesõbralik ja hoitud. Igal aastal hoolitsetakse korrastuse eest, esitatakse arendusprojekte ning kevaditi korraldatakse traditsioonilised koristustalgud.

Sutlema küla on ehe näide sellest, kuidas koostöö, abivalmidus ja tugevad traditsioonid loovad elujõulise kogukonna. See on küla, mis hoiab oma kodukohta ning ulatab vajadusel abikäe ka teistele.

Palju õnne!

Merle Beljævi

Sutlema küla

KEHTESTATUD
DETAILPLANEERING

Kohila Vallavalitsuse 06. oktoober 2025 korraldusega nr 2-2/275 kehtestati **Side tn 4 kinnistu** (katastritunnus 31801:011:0004, endine Kooli tn 5a) ja lähiala detailplaneering Kohila alevis.

Detailplaneeringu eesmärgiks on katastriüksuse sihtots-
tarbe muutmine elamumaaks ning ehitusõiguse määramine korterelamu ehitamiseks üldplaneeringus ettenähtud korterelamuehituse alale. Krundi asukohast lähtuvalt määrati ehitusõiguse tingimused, lahendati juurdepääsud, tehnovõrkudega varustamine ja haljastus. Lisaks muudeti planeeringuga krundi piire ning pakuti välja Garaaži alajaama (katastritunnus 31801:011:0110, sihtotstarve tootmistmaa 100%, suurusega 131 m²) kinnistul paikneva alajaama võimalik uus asukoht.

Planeeringu materjalidega on võimalik tutvuda www.kohila.ee (kehtestatud detailplaneeringud alamrubriigis).

Peeter Pallav
planeeringute juhtivspetsialist

Piiriääre haljak- ja Piiriääre
põik detailplaneeringu avalikule
väljapanekule suunamine II ja avaliku
väljapaneku tulemuste avalik arutelu

Kohila Vallavalitsuse 26.10.2025 korraldusega nr 2-2/291 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Kohila vallas, Kohila alevis, Piiriääre haljak- ja Piiriääre põik maaüksuste detailplaneeringu põhilahendus.

Planeeritav ala asub Kohila vallas, Kohila alevi loodeservas. Planeeritav ala koosneb Piiriääre haljak maaüksusest (kü 31701:001:0711, ruumikuju pindala 14758m², sihtotstarve üldkasutatav maa 100%) ja Piiriääre põik maaüksusest (kü 31801:003:0014, ruumikuju pindala 3461 m², sihtotstarve transpordimaa 100%).

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Piiriääre haljak- ja Piiriääre põik maaüksuse jagamine kolmeks (3) elamumaa ja üheks (1) tee- ja tänavamaa krundiks ning kaheksaks (8) maakorralduslikuks ajutiseks krundiks, mis liidetakse planeeringu elluviimise käigus olemasolevate kruntidega. Elamumaa kruntide suurus on vahemikus 1576–1678 m². Tee- ja tänavamaa krundi suurus on 3204 m². Hoonete suurim ehitusalune pind on 300 m², ühel elamumaa krundil on lubatud 1 põhi- ja 2 abihoonet, maksimaalse kõrgusega vastavalt 8,5m ja 5m, katusekalded vahemikus 30–45 kraadi. Planeeritav sõidutee on tänavavalgustusega, kõvamustkatttega tee laiusega 4,5 m ning kergtee laiusega 1,5–2,0 m.

Detailplaneeringu põhilahenduse avalik väljapanek II toimub ajavahemikul **21.01.2026 – 03.02.2026**. Planeeringumaterjalidega on võimalik tutvuda tööaegadel Kohila Vallamajas (Vabaduse tn 1) ning digitaalselt Kohila valla veebilehel. Detailplaneeringu põhilahenduse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu korraldatakse **25.02.2026**, kell **15.00–17.00** Kohila vallamaja Jaan Teemanti saalis.

Küsimused, ettepanekud või vastuväited esitada kirjalikult Kohila vallavalitsusele hiljemalt **03.02.2026** postiaadressil Vabaduse tn 1, Kohila alev 79804, Kohila vald või e-posti aadressil vallavalitsus@kohila.ee, märksõnaga „Piiriääre detailplaneering“.

Peeter Pallav
planeeringute juhtivspetsialist

KOHILA VALLAVOLIKOGU ISTUNG

18. detsember 2025
Vallavanema informatsioon

Elanike arv

Kohila valla elanike arv on 2025. aasta jooksul olnud üldjoontes stabiilse kasvutrendiga. Novembri seisuga ületas elanike arv 7900 piiri, mis kinnitab valla jätkuvat atraktiivsust elukohana ning loob eeldused tulubaasi püsimiseks ja mõõdukaks kasvuks.

Eelarve täitmine

- 2025. aasta eelarve täitmine 31. oktoobri seisuga on valdavalt plaanipärane.
- Tegevustulud ja tulumaksu laekumine jäävad eelarve prognooside piiresse.
- Tegevuskulude täitmine on kontrolli all ning ei ole tuvastatud olulisi kõrvalekaldeid.
- Võrreldes 2024. aastaga on näha mõõdukat kasvu nii tulude kui ka kulude mahu, mis peegeldab üldist hinnatõusu ja teenuste mahu suurenemist.

Tulumaksu laekumine

- Kohila valla tulumaksu laekumise kasv 2025. aastal võrreldes 2024. aastaga on ligikaudu 7%, mis jääb samasse suurusjärku maakondliku ja üleriigilise keskmisega.
- Tulumaksu laekumine elaniku kohta on kasvanud ning paikneb Raplamaa omavalitsuste seas konkurentsivõimelisel tasemel.

Olulisemad arendus- ja
tegevussuunad

Fookuses on olnud:

- Kohila paisude teema edasine käsitlemine ja lahenduste otsimine;
- Kohila Gümnaasiumi arendustegevused;
- Kohila kogukonnakeskuse (endise vallamaja) kasutuselevõtt ja roll kogukonnaelus;
- ettevõtlusalade parem kaardistamine ja
- nähtavus X-GISi keskkonnas.

Kinnitati revisjonikomisjoni
liikmete koosseis:

1. Heiki Hepner (esimees);
2. Jaanika Oks;
3. Martin Merilaine;
4. Marion Raudsepp;
5. Siim Boom.

Kinnitati maakomisjoni koosseis:

1. Marion Raudsepp (esimees);
2. Priit Randpõld (aseesimees);
3. Henry Tombak;
4. Kristjan Roos;
5. Andrus Saare;
6. Heiki Hepner;
7. Laur Laanmets;
8. Siim Boom;
9. Einar Nerut.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni koosseis:

1. Väino Maasalu (esimees);
2. Mari Laas (aseesimees);
3. Mariann Seli;
4. Ruth Durejko;
5. Reeli Ool;
6. Marika Kesa;
7. Inna Laanmets;
8. Glelia Koitla-Maiorov;
9. Kristi Kumm.

Kinnitati külade- ja turvakomisjoni
koosseis:

1. Martin Merilaine (esimees);
2. Mait Lillemaa (aseesimees);
3. Tago Holsting;
4. Roman Zuzjonok;
5. Uno Sööt;
6. Žanna Randmaa;
7. Alar Haabma;
8. Joel Hirs;
9. Made Carmen Hiiesalu.

Kinnitati tunnustamiskomisjoni
koosseis

1. Anneliis Kõiv (esimees);
2. Margit Aru;
3. Kaidi Mäekivi;
4. Ruth Raudsep;
5. Reet Runge;
6. Lea Kõiv;
7. Ants Markna;
8. Kaili Tuul;
9. Veiki Hiienõmm.

Kinnitati eelarvekomisjoni koosseis:

1. Andrus Durejko (esimees);
2. Lii Peetsalu (aseesimees);
3. Alex Kurjama;
4. Marion Raudsepp;
5. Veiko Tammearu;
6. Jaanika Oks;
7. Anu Hännikäinen;
8. Heinike Reisin;
9. Heiki Hepner.

Kinnitati spordikomisjoni koosseis:

1. Mari Laas (esimees);

2. Martin Merilaine (aseesimees);
3. Paul Mihkel Maasalu;
4. Priit Randpõld;
5. Tambet Halistvee;
6. Kaido Mägi;
7. Siim Haabma;
8. Birgit Villum;
9. Georg Markus Tammverk.

Kinnitati kultuurikomisjoni
koosseis:

1. Mikk Jürjens (esimees);
2. Henry Tombak (aseesimees);
3. Anneliis Kõiv;
4. Elari Lend;
5. Mihkel Juhkam;
6. Kristi Kontson;
7. Maria Saarna;
8. Kaili Tuul;
9. Martin Merilaine.

Määrati abivallavanema Rando Lai tööta-
suks 3600 eurot kalendrikuus. Isikliku sõiduauto töösõitudeks kasutamise kulude hüvitise piirmääraks 500 eurot kalendrikuus ja Rando Lai kasutuses olevale valla mobiiltelefoni numbrile kulupiiranguks 100 eurot kalendrikuus. Otsust rakendatakse tagasiulatavalt alates 04.12.2025. a.

Nimetati Kohila Vallavolikogu esindajaks Raplamaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul (täiskogul) Jaanus Ernits ja tema asendajaks Andrus Durejko. Nimetada Kohila Vallavalitsuse esindajaks Raplamaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul (täiskogul) Margus Miller ja tema asendajaks Rando Lai. Nimetada Kohila valla poolt Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liikmeks Margus Miller.

Nimetati Kohila Vallavolikogu koosseisu tähtajaks Kohila valla esindajateks Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekul:

Martin Merilaine, tema asendajaks Jaanus Ernits ja Margus Miller, tema asendajaks Rando Lai.

Nimetati Kohila Vallavolikogu koosseisu tähtajaks Kohila valla esindajaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogus Margus Miller, tema asendajaks Rando Lai.

Volikogu istungite protokollid on kättesaadavad Kohila valla kodulehel ning salvestused järelvaadatavad Youtube'i kanalis Kapa Kaamera.

UUS TÖÖTAJA KOHILA VALLAVALITSUSES

Rando Lai
abivallavanem
Tel 5556 0069
E-post rando.lai@kohila.ee

Alates 4. detsembrist 2025 töötan Kohila vallavalitsuses abivallavanema ametikohal. Minu vastutada on valla ehitus- ja planeeringuvaldkonna ning keskkonnateemade sujuv korraldus. Täpsemalt hõlmab töö ehitustegevuse koordineerimist, ruumilise planeerimise protsesside juhtimist, teede- ja tänavavõrgu parendamist, samuti kommunaalmajandust, heakorda ning jäätmemajandust.

Aastatel 2006–2013 töötasin Kohila vallavalitsuses areadusnõunikuna ning seejärel ka mõned aastad Kohila vallavolikogu liikmena.

Kohila vallas olen elanud ligi 20 aastat – esmalt alevis, nüüd mõned aastad Angerja külas. Olen abielus ja nelja lapse isa. Mulle meeldib koduaias toimetada ja ehitada ning metsas ringi uidata.

Minu jaoks on hea vallajuhtimise eelduseks koostöö ja kaamine, otsused peavad sündima laiemas ringis, nii sünnivad lahendused, mis teenivad vallaelanike huve. Soovin panustada, et minu lapsed ja paljud valla noored tahaksid ka tulevikus siin elada ja tagasi tulla, sest Kohilal on potentsiaali olla tõeliselt kihvt koht oma unistuste täideviimiseks.

Aivira Kollamaa
jurist
Tel 5660 6911
E-post: aivira.kollamaa@kohila.ee

Alates 1. detsembrist 2025 töötan Kohila vallavalitsuses juristi ametikohal. Minu vastutada on valla õigusvaldkond, mis hõlmab Kohila vallavolikogu, vallavalitsuse ja hallatavate asutuste juriidilist nõustamist, õiguslase dokumentatsiooni välja töötamist ning muid juriidiliste küsimuste lahendamist. Varasemalt olen töötanud avalikus sektoris Harju maakotus ja Pärnu maakotus. Viimased aastad töötasin Tallinnas era-sektoris juristina. Oman pikaajalist töökogemust õigusvaldkonnas ja kohtus esindamise kogemust. Mul on magistriskraad õigusteaduskonnas.

Minul Kohila vallaga varasem kokkupuude puudub. Elan Raplas ja olen kahe lapse ema. Mulle meeldib metsas jalutada, aiatöid teha ja kokata. Igal vabal momendil püüan olla aktiivne ja liikuda nii palju kui võimalik.

Kohila valla ajaleht
Toimetus:
Merle Beljæev, tel 5342 3483
e-post: merle.beljaev@kohila.ee
Keeletoimetaja:
Hanna Mari Villsaar,
e-post: h.m.villsaar@gmail.com

Küljendus:
MK Meedia OÜ,
e-post: info@mkmeedia.ee
Trükk: Printall
Tiraaž: 3675
Järgmine ajaleht ilmub
12. veebruaril 2026.

Väljaandja: Kohila vallavalitsus, Vabaduse 1, Kohila 79804,
tel 489 4760, e-post: vallavalitsus@kohila.ee

Kohila kogukonnakeskus pakub uusi teenuseid ja vaba aja veetmise võimalusi

Kohila tegevus- ja teraapiakeskus on aastaid olnud oluliseks tugipunktiks Raplamaa ja naaberpiirkondade inimestele, pakkudes sotsiaal-, rehabilitatsiooni- ja erihooletandeteenuseid väga erinevatele sihtrühmadele. Hoone senine tehniline seisukord piiras teenuste edasiarendamist ning takistas uute teenuste käivitamist. Selleks otsustas vallavalitsus koos Kati Tugikeskusega hoone renoveerida nii, et selleks saaks ka kogukonnakeskus. Koht, kuhu on oodatud nii valla seltsingud, ühingud kui elanikud läbi viima oma sündmusi; kus on tegevused kõikidele eagruppidele, aga eriti vanemaealistele, ning kus saaks pärastlõunasel ajal ja nädalavahetustel nautida kultuurisündmusi, õppida uusi oskusi töötubades jne.

Miks on arendus vajalik?

Kohila valla ja ümbruskonna rahvaarv kasvab ja seda peajasjalikult sisseerandajate arvelt. Iga sisseerandaja tahab uues elupaigas juuri alla ajada ning üks tõhus viis selleks on lüüa kaasa avatud kogukonnakeskuse tegevustes. Kogu valda katvat ja E–P avatud kogukonnakeskust vallas seni polnud. Teisalt suureneb kasvava elanikkonnaga vallas ka vajadus sotsiaal- ja tervisteenuste järele. Erivajadustega laste, täiskasvanute ja eakate toetamiseks on vaja tänapäevaseid ruume ja teenuslahendusi. MTÜ Kati Tugikeskusel on üle 20 aasta kogemust erinevate teenuste pakkumisel.

Lisaks asub keskuse vahetus läheduses äsja avatud perepark, mis täiendab sobivat keskkonda ka erivajadustega inimestele vabas õhus aja veetmiseks ja aktiivseks tegevuseks.

Mida projekt kogukonnale annab?

Rekonstrueerimise käigus uuendati hoone seestpoolt ning ehitati välja seni kasutuseta seisnud teise korruse ruumid. Uus kogukonnakeskus võimaldab:

- Laiendada olemasolevaid Kati Tugikeskuse teenuseid ja suurendada nende mahtu.
- Valla seltsidel ja ühingutel kasutada ruume oma teenuste ja töötubade läbiviimiseks.
- Valla eakatel kasutada päevakeskust kvaliteetseks ajaveetmiseks (kohapeal saab kohvi, teed ja karastusjooke, aga näiteks kaasa võtta oma supistid, et omaealistega kohutada ja vestelda), uusi oskusi ning teadmisi omandada (toimuvad erinevad loengud ja õpitoad).
- Perele, kus on suure hoolduskoormusega vanemaealine, tuua ta päevahoidu, kus tema eest hoolitsetakse, kaasatakse võimete kohastesse ühistesse tegevustesse, pakutakse nii hommiku kui lõunasööki, et pere saaks päeval keskenduda oma tööle või muudele tegevustele. Kokkuleppel saab valla koduhooldusteenistus sellise vanemaealise hommikul tuua hoidu ja õhtul koju viia

- Pakkuda nõustamist, teraapiat ja toetavaid teenuseid senisest rohkematele inimestele, tuua kõik teenused ühte kaasaegsesse hoonesse, vähendades killustatust ja parandades töökorraldust.

Kevadel 2026 alustab vallavalitsus hoone välisfassaadi remonti ja akende vahetust, samuti rajatakse saalist uks planeeritavale ühistegevusteks mõeldud hoovialale, mis on ühendatud perepargiga, et ka liikumistaskestega inimesed saaksid mugavalt hoovist liikuda parki ning vastupidi. Maja välisremont viiakse läbi tänu Leader-meetme 99 308 euro suurusele toetusele, millele lisab vald omalt poolt 85 000 eurot.

Ühe hoone kasutuselevõtt nii kogukonnakeskuse kui tegevus- ja teraapiakeskusena erivajadustega inimestele võimaldab hoida maja haldus- ja tegevuskulusid mõistlikena, samal ajal tagades teenuste kättesaadavuse ja ligipääsetavuse sihtrühmadele, kelle jaoks on liikumine eri hoonete vahel ja kõrgetest treppidest kõndimine sageli keerulised. Kohila kogukonnakeskus on lihtsalt ligipääsetav nii jala, auto kui ühistranspordiga.

Koostöö, mis loob uusi võimalusi

Arendus toetab koostööd haridus- ja sotsiaalvaldkonnas. Projekti elluviimine toetub laiapõhjalisel koostööl erinevate sektorite vahel.

- **Kohila vallavalitsus** panustab projekti omaniku ja kinnisvaraarendajana.
- Raplamaa Rakenduslik Kolledž (**Vanna-Vigala õppekoht**) käivitub koostöö praktikakohtade pakkumisel erivajadustega õppuritele.
- **Mitmed teised omavalitsused** suunavad oma elanikke Kohila tegevus- ja teraapiakeskuse teenustele. Nende omavalitsustega toimuv koostöö tagab teenuste laiapõhjalise kasutuse ja piirkondliku mõju.
- Lisaks panustavad arengusse kohalikud kodanikuühendused ja vabatahtlikud, toetades kogukonnale oluliste teenuste pakkumist.

Kliendid saabuvad keskuse teenustele nii Kohila vallast kui mitmest naabervallast, mis kinnitab keskuse piirkondlikku tähtsust ja vajadust teenuse mahu kasvatamiseks.

Koostöö Raplamaa arengustrateegiaga ja riigi sotsiaalhoolekande eesmärkidega

Kohila tegevus- ja teraapiakeskuse arendamine on osa Raplamaa maakonna arengustrateegia tegevussuunast 2.2 – Heatasemeline sotsiaal- ja tervisteenuste võrgustik.

Riik on võtnud suuna toetada kohalike omavalit-

susi teenuste arendamisel, mis aitavad vallas elavatel eakatel elada võimalikult kaua ja tervena kodus. Üldhooldekodusse suunamine peaks olema tulevikus kõige viimane lahendus. Kohila kogukonnakeskuses tegevust alustavate seenioride päevahoid on just selline teenus, mis aitab meie eakatel elada võimalikult kaua tuttavas ja armsas kodus. Kui aga ükski hakkama saamine on juba keeruline ja lähedased peavad oma eakat hooldama, annab päevahoid hõlpu lähedastele, et nende tööelu ei kannataks eaka hooldamise tõttu. Samuti aitab päevakeskus ja päevahoid püsida eakatel vaimsest virkane, sest seal luuakse uusi sõprussuhteid, arutatakse maailma asjade üle või lobisetakse lihtsalt meelepärasel teemadel. Eakaid toetavad esmaspäevast reedeni valla professionaalsed koduhoolduse meeskonna inimesed.

Tulemus – tugev ja jätkusuutlik teenuskeskus

Kati Tugikeskus alustab tööd Kohila kogukonnakeskuses alates jaanuarist 2026. Seenioride päevahoid on eakatele ja nende pereliikmetele avatud alates 2. veebruarist. Kuigi algne plaan oli samaks ajaks avada kogu maja, oleme sunnitud seda tegema kuu aega hiljem sisustuse tarneraskuste tõttu. Kutsume kõiki tutvuma uue majaga 28. veebruaril kell 11.00–16.00 toimuvatel avatud uste päeval, kus tutvustame ka majas toimuvat märtsi- ja aprillikuu programmi. Majas toimuvate tegevuste programm saab olema alati kättesaadav kogukonnakeskuse infovahvli, Coop'i ning Grossi poe infovahvli, valla kodulehel ja sotsiaalmeedialkanalites. Kogu maja on külastajatele avatud alates 2. märtsist.

Kui soovite rohkem infot seenioride päevakeskuse, aga eriti eakate päevahoiu võimaluste kohta, võtke ühendust koduhooldusteenuse koordinaatori Angelika Prozesiga tel 5696 2991 või e-posti aadressil angelika.prozes@kohila.ee. Kui soovite rohkem infot kogukonnakeskuses toimuva kohta või broneerida ruumi oma sündmuse läbiviimiseks, võtke ühendust Hageri rahvamaja juhi Mihkel Juhkamiga tel 5377 5586 või e-posti aadressil mihkel.juhkam@kohila.ee.

Kohila kogukonnakeskuse hoonest (Vabaduse 1/1, Kohila) Kati Tugikeskus MTÜ tegevus- ja teraapiakeskuse arendamist toetas riik läbi Riigi Tugiteenuste Keskuse 350 000 euroga ja Kohila vald 135 639 euroga. Samas majas seenioride päevakeskuse ja päevahoiu rajamist toetas Euroopa Sotsiaalfond ja riik samuti läbi Riigi Tugiteenuste Keskuse 66 261 euroga, millele vald lisas omalt poolt 16 566 eurot.

Aivar Roop
arendusnõunik

VALLAVANEMA VEERG: NOPPEID KOLME NÄDALA TÖÖLAUALT – SELGUS, RISKID, JÄRGMISED SAMMUD

Nende ridade kirjutamise hetkeks on möödunud kolm nädalat sellest, kui volikogu valis mind vallavanemaks. Kui eelnevate ametite puhul on mu eelkäijad alati pooleliolevad tegevused koostööalt üle andnud ning selgitanud ka detailselt asjade seis, siis siin on olukord olnud teistsugune. Praegu tuleb kiiresti kaardistada hetkeolukorda ja muuta see samm-sammult juhtimisinfoks valdkond valdkonna kaupa. Seepärast on esimesed nädalad olnud eriti intensiivsed: lisaks igapäevastele jooksvatele küsimustele tuleb paralleelselt luua tervikpilt ning panna paika realistlik tegevuskava. Õnneks on kolleegid abivalmid ning toetavad mind igapäevaselt nõu ja jõuga.

Saan vaikselt aimu ka erinevatest vaidlustest, mis vallavalitsusel pooleli on. Oleme pidanud esimesi kohtumisi elanikega mitme erimeelsuse osas. Ikka eesmärgiga leida mõistlik lahendus, eriti seal, kus omavalitsus ise võib olla eksinud. **Vargamäelik jonnijamine ei peaks olema ühelegi omavalitsusele omane.**

Nende kolme nädala jooksul on üks murettekitavamaid avastusi olnud, et meil on **täielikult rakendamata Eesti infoturbe standard (E-ITS)**. Tegemist ei ole mingi vabatahtliku projektiga, vaid **olulise riskihalduse juhtimistööriista ning seadusest tuleneva kohustusega**, mis jõustus juba kolm aastat tagasi. Valla elanikule tähendab see, et puudub kindlus omavalitsuse käsutusse loovutatud andmete – inimeste endi ja nende vara kohta – turvalisuses vähemalt sellisel tasandil, mida riik minimaalselt vajalikuks peab. Standardi rakendamata jätmisel kaasnevad ka võimalikud rahalised sanktsioonid ning tõsisematel juhtudel juhtimistasandi vastutus. **Tegeleme sellega süsteemselt ja aega viitmata.**

Olen kohtunud mitmete valdkonnajuhtidega ja pean suure rõõmuga tõdema, et senise kogemuse põhjal on vallamaja mehitatud kvalifitseeritud, arukate ja positiivselt meelestatud kolleegidega. Samas näen ka töökoormust, mis paljude ametikohtade puhul ei ole jätkusuutlik. Nii on näiteks sotsiaalvaldkonnas ametnikke, kelle käimasolevate menetluste arv ületab **500**. Tuleb mõelda sellele arvule, enne kui keegi võtab endale õiguse arvata, et vallamajas „niikuinii midagi ei tehta“. Kui kedagi päriselt huvitab, olen alati valmis selgitama, millega siin majas päriselt iga päev tegeletakse. Lisaks on plaanis edaspidi anda vallavalitsuse tegevusest üldist ja valdkondliku ülevaadet.

Koos abivallavanema ja ehituseksperdiga oleme tutvunud gümnaasiumi hoonete seisukorraga, et aru saada, kas tegemist on tõepoolest varisemisohutliku olukorraga, nagu varasemalt on väidetud. Senise eksperthinnangu kohaselt on puudusi mitmeid, aga **hoone ei kujuta praegu lastele otsest ohtu**. Samas vajavad mitmed väljatoodud puudused kiiret tähelepanu, et vältida edasisi kahjustusi.

Kõige teravam fookus on olnud eelarve lõplikul paika saamisel. Oleme pidanud sel teemal hulgaliselt kohtumisi nii finantsjuhi kui ka volikogu eelarvekomisjoni esimehega, et saada võimalikult selge pilt kohustustest, riskidest ja paindlikkusest (seda paraku liiga palju ei ole). Uus eelarve on suures osas ette valmistatud eelmise vallavalitsuse poolt, mis on volikogu valimiste ajastuse paratamatus: valimised toimuvad sügisel ning valitsuse vahetumisel peab uus juhtkond üle võtma juba koostatud eelarveprojekti. Teatavaid korrekture on siiski võimalik teha ja neid me ka teeme.

Uus aasta algab minu jaoks jätkuvalt tempoka sisseelamise rütmis. Seejärel on plaanis samm-sammult hinnata ja mõõta teenuseid ning protsesse, mida me omavalitsusena pakume – neid on palju. **Eesmärgiks on, et valla teenused oleksid parima võimaliku kvaliteediga ning et otsused põhineksid selgel arusaamal olukorrast, mitte rutiinil.**

Soovin kõigile ilusat ja edukat – just nii, nagu igaüks sellest ise aru saab – alanud aastat!

Margus Miller
Kohila vallavanem

Kohila kogukonnakeskus

Seenioride päevahoid on eakatele avatud
alates 2. veebruarist

Avatud uste päev
28. veebruaril kell 11.00–16.00.

Kogu maja on külastajatele avatud
alates 2. märtsist

Seenioride päevakeskus ja eakate päevahoid:
Angelika Prozes, tel 5696 2991,
angelika.prozes@kohila.ee

Kogukonnakeskuse tegevused ja ruumide
broneerimine:
Mihkel Juhkam, tel 5377 5586,
mihkel.juhkam@kohila.ee

Kärdi Kalda ja Ülle Stern – kaks nime, üks kogukond

31. detsembril lõppes Kohila tervisekeskuses üks ajajärk. Oma viimase tööpäeva pidasid perearstina kaks naist, kes on Kohila inimeste jaoks ammu enamat kui lihtsalt arstid – Kärdi Kalda ja Ülle Stern. Sellega pandi punkt aastakümneid kestnud pühendunud teenistusele, mille mõju ulatub palju kaugemale vastuvõturuumist.

Aastate jooksul on nad olnud kogukonnale toeks mitte ainult professionaalsete arstidena, vaid ka tähelepanelike kuulajate, rahustajate ja suunajatena. Nende panus Kohila esmatasandi arstiabi kujunemisse, püsimisse ja arengusse on olnud märgiline – selline, mida ei saa mõõta ainult statistika või töömahu kaudu, vaid inimeste usalduse ja turvatunde kaudu.

Uus eluetapp toob mõlemale aega pere, kodu ja iseenda jaoks. Aiatööd, reisimine, rahulik elurütm – kõik see, milleks pika ja vastutusriikka tööelu kõrvalt sageli ruumi ei jäänud.

Ühine algus ja eluteeristumine

Nende ühine teekond algas 1980. aastal, mil mõlemad astusid Tartu Ülikooli arstiteaduskonda. „Mina olin Võrust ja Ülle Hagerist. Olime ühel kursusel, õppisime lasteartstiks – nii me tuttavaks saime,“ meenutab Kärdi Kalda.

1986. aastal ülikooli lõpetades viis tollane suunamisüsteem nad eri teedele – Kalda Võrru, Sterni Väike-Maarjasse. Ent elu tegi oma korrektuurid. Ülle Stern naasis peagi kodukanti ning 13. veebruaril 1989 alustas ta tööd Kohila ambulatooriumis. „Ma ei olnudki väga kaua kodust eemal,“ ütleb ta naeratades.

Alguses töötas ta lastearstina – perearstindust tänases tähenduses ei olnud veel olemas. Süsteem hakkas kujunema alles 1990. aastate lõpus. Kärdi Kalda tajus muutusi varakult: 1994. aastal alustas ta perearstikursustega ning 1997. aastal

lõpetas Tartus perearsti eriala. Mõned aastad hiljem tegi sama eriala läbi ka Ülle Stern.

Kärdi Kohilasse kolimine oli eluline otsus. Siia rajati Kodu, oluline oli ka Tallinna lähedus. „Kui 1996 siia kolisime, ei teadnud ma Kohilast suurt midagi,“ meenutab Kalda. Ülle ja Kärdi juhuslik kohtumine viis aga koostööle. Edasi, nagu nad ütlesid, „hakkas juhtuma“. Koostöö kujunes loomulikult – neile omasel moel, ilma suurte deklaratsioonideta.

Praeguse tervisekeskuse asemel oli kunagi hoopis õmblustöökoda. Esimesed vastuvõetud toimusid ajutistes ruumides, sealhulgas praeguse hambaravi pinnal. See oli perearstiduse algusaeg: mitte valmis süsteem, vaid midagi, mis tuli samm-sammult üles ehitada. Tuli luua meeskond ja soetada meditsiiniaparatuur.

Kohila tervisekeskus tänasel kujul on suurel määral just nende järjekindluse ja eestvedamise tulemus. 2015. aastal tehti otsus maja laiendada ja arendada terviklikuks tervisekeskuseks. Ehituse ajal toimusid vastuvõetud isegi saunamajas – sest patsiendid ei saa oodata, kuni seinad valmis saavad.

2020. aastal koliti renoveeritud majja. Koos uute ruumidega kasvas ka töömaht, personali vajadus ja vastutus. Arste oli raske leida, ödesid tuli juurde, patsiente aina enam. „Eks sellega kaasnes ka väsimus,“ ütleb Kalda ausalt.

Ülle Stern sõnastab olukorra otsekoheselt: „Neid arste ei ole siin maal kogu aeg mitte kuskilt võtta.“ See tähendas reaalses elus tööle naasmist enne, kui oleks olnud inimlikult mõistlik – lihtsalt selleks, et keegi oleks olemas. Ülle pidi loobuma võimalusest olla oma lastega kolm aastat kodus nagu ette nähtud, teine laps oli kuue kuune kui tuli tööle minna, sest polnud kedagi teist võtta.

Suurim saavutus: järjepidevus

Küsimusele suurimate saavu-

Perearstid

tuste kohta ei räägi kumbki auhindadest. Nad räägivad sellest, et Kohilas on perearstiabi olemas ja püsib. Et süsteem ei katkenud. Et maja sai ehitatud. Et inimesed ei jäänud abita.

Perearst töö on pidevas muutumises – uued nõuded, uued teadmised, aina kasvav vastutus. „Juurde tuleb tööd alati rohkem, kui ära läheb,“ tõdeb Kalda. Ka kogukond on muutunud: koos interneti ja üldise ärevusega jõuavad vastuvõtule ka ise pandud diagnoosid ja kasvav nõudlikkus.

Ometi jäi nende tööviis alati samaks: muret ei naeruvääristata, vaid arutatakse läbi. Perearstinduse tuum ongi oskus võtta inimest tõsiselt ja aidata tal oma hirmudest aru saada.

Nad meenutavad aegu, mil koduviisiidid olid perearst töö loomulik osa ja patsiendi juurde mindi iga ilmaga. GPS-e ga nutiseadmeid ei olnud ning tee tuli leida suuliste juhiste järgi – „keera suure vahtra juurest paremale“, isegi siis, kui puud olid raagus ja maamärkid kadunud. Vahel tähendas

see ekslemist ja otsimist, kuid kedagi ei jäetud sellepärast külastamata. Samal ajal tähendas arstiks olemine ka lõputut paberitööd: Haigekassale esitati käsitsi koostatud aruandeid, pikki retseptinumbrid kirjutati toimikutesse ning tööpäev ei lõppenud sageli koos vastuvõtuga. Tänapäev digiajastu on toonud kaasa kiiruse ja mugavuse, kuid muutnud süsteemi ka haavatavamaks – elektrikatkestused, tõrkuvad arvutid ja sõltuvus tehnoloogiast on omaette katsumus. Ka see kõik on olnud osa nende teekon-

Mis saab edasi?

Ülle Stern räägib aial, mis ootab hoolt, ja koerast, kellega tahaks rohkem aega veeta. Kärdi Kalda räägib reisimisest – seekord nii, et ei pea enam muretsema, kes haigeid katab. Puhkus tähendas neile pikka aega topeletööd.

Nende sõnum Kohila kogukonnale on selge ja soe: olge heatahtlikud ja mõistvad uute, noorte arstide suhtes. Süsteem muutub, aga abi ei kao. „Ini-

Kärdi Kalda aastal 2000. Foto: erakogu

Ülle Stern aastal 2000. Foto: erakogu

mene sünnib ja sureb kindlalt – ja sinna vahele tuleb oma elu, mille rõõmu sisse mahutada,“ ütleb Kärdi Kalda. Selles mõttes on kogu nende töö olemus: aidata inimesel elada, mitte ainult haigust ravida.

Vestlus nendega on kohati nii elav ja vahetu, et nende omavahelise mälestuste jagamise käigus taban end kujutlemas kahte noort arsti, kes kunagi Kohilasse tulid – suurte plaanide ja siira sooviga, et kohalikud inimesed saaksid

parimat võimalikku arstiabi. Nad on needsamad noored hinged ka täna, ehkki naerukurrud silmanurkades on aastatega veidi sügavamaks muutunud.

Südamlik tänu Kärdi Kaldale ja Ülle Sternile professionaalsuse, pühendumuse ja inimliku hoiakuga tehtud töö eest. Soovime teile head tervist, rahulikku uut eluetappi ja palju rõõmu igasse päeva.

Merle Beljæev

Head patsiendid!

Lähnen uuest aastast alates edasi uuele rajale, mistõttu enam Kohilas vastuvõttudega ei jätkata.

Täna toredate hetkede, rõõmude ja ka väljakutsete eest! Soovin teile head tuju, meelekindlust ja tervist.

Lugupidamisega
Perearst
dr Markus Tamm

Confido Kohila Tervisekeskus – uute nimistute info

Alates 2. jaanuarist 2026 teenindab Confido Kohila Tervisekeskus (OÜ Ennetuskliinik) lisaks senisele nimistule veel kahe kohaliku perearsti nimistu (N0605, N0611) patsiente, sest senised perearstid dr Kärdi Kalda ja dr Ülle Stern suunduvad pensionile ja loobuvad nimistutest.

Õdede meeskond jääb tervisekeskuses samaks, tööd jätkab ka kohalik kogukonnale tuttav perearst dr Karita Košeleva. Tervisekeskuse juures hakkab igapäevaselt toimema ka üldarst dr Kateryna Rosenko ja meeskonnaga on liitumas ka lastearst dr Tiia

Kaur.

Lisaks liituvad tervisekeskuse meeskonnaga ka füsioterapeut ja ämmaemand ning pakume ka koduõenduse teenust.

„Tervisekeskuse loomisega teeb Confido ligi 50 000 euro suuruse investeeringu, et tuua Kohila inimeste kodu lähedusse ka uusi teenuseid, sealhulgas digitaalne dermatoskoopia (sünnimärkide uuring), erinevad hingamise ja kuulmise uuringud ning vererõhu ning südame töö ööpäevase monitooringu võimekuse ning palju muud,“ ütleb dr Karita Košeleva.

Kuidas saada Confido Kohila Tervisekeskuse patsiendiks?

Kõik senised dr Kalda ja dr Sterni nimistute patsiendid saavad oma uue perearsti kohta info Terviseportaalist alates 01.01.2026. Kui patsiendil on soov oma tänases nimistus edasi olla, ei pea ta ise mitte midagi tegema. Kui patsient soovib nimistut muuta, leiab selleks info Tervisekassa kodulehelt.

Uutel patsientidel tuleb nimistutesse registreerimiseks täita avaldus, mille leiab Confido Kohila Tervisekeskuse

kodulehelt. Digiallkirjastatud avaldus palume saata aadressile kohila@confido.ee.

Kuidas vastuvõtule tulla?

Confido Kohila Tervisekeskusesse perearsti või -õe vastuvõtule tulemiseks on vajalik eelregistreerimine läbi digiplatvormi Perearst24.ee – selle kaudu saab pöörduda tervisekeskusesse 24/7. Telefoni teel saab pöörduda registratuuri numbril 670 0600 E-R kl 8–18. NB! Saame teid vastu võtta ainult eelnevalt broneeritud visiidi olemasolul!

Confido Kohila Tervisekeskus

Asukoht: Tööstuse 5, Kohila Tervisekeskuse maja
Avatud: E–R kl 8–18
Vastuvõtule registreerumine: [Perearst24.ee](https://perearst24.ee) (24/7) või tel 670 0600 (E–R kl 8–18).

Koostöös loodud avalik ruum: Kohila Perepargi I etapp on valmis

18. detsembril 2025 avati Kohila alevis uuendatud Perepark, mis pakub nüüdisaegseid puhkuse võimalusi nii aktiivsetele peredele ja noortele kuika rahulikku aja-veetmist eelistavatele külastajatele. Tegemist on olulise verstapostiga Kohila valla avaliku ruumi arendamisel, mille eesmärk on toetada aktiivset, tervislikku ja kogukonda ühendavat eluviisi.

Perepargi esimese etapi uuendustööd on edukalt lõpule viidud ning park on kogukonnale avatud. Uuenduskuuri läbinud park pakub

igas vanuses külastajatele. Pargi kujundamisel on lähtutud terviklikust

ruumilahendusest, kus mängu- alad, puhkealad ja haljastus moodustavad ühtse ning funktsionaalse terviku.

Projekti elluviimisse panustasid mitmed koostööpartnerid. Perepargi projekteeija oli AB Artes Terrae OÜ, ehitustööd teostas Lars Laj Eesti OÜ ning omanikujärevalvet tegi SKP Ehitus- ja Õigusbüroo OÜ.

Perepargi I etapi ja Vabaduse platsi II etapi ehituse kogumaksumus oli 719 071 eurot, millest Kohila valla panus moodustas 287 628 eurot. Projekti rahastamist toetas

Riigi Tugiteenuste Keskus.

LEADER-meetme toel rajati parki kaasaegne parkuuriala, mis avardab noorte liikumisvõimalusi ning rikastab pargi kasutuskogemust. Parkuuriala kogumaksumus oli 95 532 eurot, millest Kohila valla omaosalus moodustas 15 330 eurot.

Perepargi II etapi ettevalmistus on lõppjärgus ning selle elluviimine on kavandatud järgmisesse aastasse. Etapi eeldatav maksumus on 160 000 eurot, millest 60% kaetakse toetusvahenditest.

Kohila vald tänab kõiki, kes on oma teadmiste, töö, aja ja südamega

selle projekti elluviimisse panustanud. Eriline tänu teile: Herkki Olo, Andrus Saare, Sille Rõõmus, Aarne Suviste, Sulev Nurme, Mirjam Tasa, Marko Ehrlich, Madis Kuurmann, Sulev Puumeister.

Kohila vald tänab kõiki koostööpartnereid ja spetsialiste, kelle professionaalne panus aitas kaasa Kohila Perepargi valmimisele ning kogukonna avaliku ruumi kvaliteedi tõstmisele. Suur tänu ka kõikidele lastele, kes perepargi joonistusvõistluse ideekonkursil osalesid.

Merle Beljäev

Kaasrahastanud Euroopa Liit

KOHILA VALD

Raplamaa Partnerluskogu
LEADER

Fotod: Taimo Lehtsalu

5. jaanuarist muutuvad Raplamaa bussiliinide sõiduplaanid

Alates 5. jaanuarist 2026 muutuvad Raplamaa bussiliinide nr 1, 3, 9, 10, 13, 14, 20, 22, 37 ja 39 sõiduplaanid Elroni edelasuuna rongide uue sõiduplaani tõttu.

Liinidel on järgmised muudatused:

1 Rapla raudteejaam – Rapla bussijaam ja

3 Rapla raudteejaam – Rapla bussijaam - Alu

- Liine on kohandatud vastavalt muutunud rongiaegadele.

9 Rapla – Alu - Hageri – Kohila

- Väljumine iga päev kell 11.50 peatusest Kohila on viidud 5 minutit hilisemaks, uus aeg on 11.55. Liinile on lisatud uued peatused Araka, Kõrre, Nelsase, Männituka.

10 Rapla - Kohila – Hageri

- Liinile on lisatud uued peatused Kõrre, Nelsase, Männituka.

13 Kohila – Hageri – Aespa - Kohila

- Kohila raudteejaamast tööpäeviti kell 07.10 väljumine on viidud 10 minutit hilisemaks, uus aeg on 07.20.

14 Rapla – Alu – Kodila – Ohulepa

- Väljumine iga päev kell 06.00 Rapla bussijaamast on viidud 15 minutit hilisemaks, uus aeg on kell 06.15. Tagasisuunal on väljumine kell 06.30 peatusest Ohulepa mõis viidud samuti hilisemaks, uus aeg on 06.50.

20 Rapla – Kehtna

- Tööpäeviti Raplast kell 06.40 väljumine on viidud 10 minutit hilisemaks, uus on aeg 06.50. Tagasisuunal väljumine Kehtna Keskväljaku peatusest kell 07.10 on viidud samuti 10 minutit hilisemaks, uus aeg on 07.20.

37 Rapla – Märjamaa

- Tööpäeviti kell 07.30 väljumine Raplast on viidud 5 minutit hilisemaks, uus aeg on kell 07.35.

39 Märjamaa – Vana-Vigala - Märjamaa

- Tööpäeviti kell 08.03 väljumine Märjamaalt on viidud hilisemaks, uus aeg on kell 08.10.

Prillimäe aleviku avalikud pakendi-konteinerid asuvad nüüd Sõpruse tänaval

Majapidamistes tekib kõige rohkem pakendijäätmeid. Sorteeritud pakendid eraldi olmejäätmetest – nii saab pakendimaterjal suunatud taaskasutusse ning väheneb loodusressursside kasutus.

Konteinerisse sobivad: kilekotid ja pakkekile; pakkenöörid; pakketeibid; toote ümber või all olnud penoplast ja vahtplast (ka graanulid); vahtplastist toidukarbid, koos toiduga ostetud ühekordsed taldrikud ja topsid; mullikile; kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid; toidupakendid, sh leiva- ja saiakotid ja klambrid; singi ja juustu pakendid; salatikarbid; konservikarbid; alumiiniumpurgid; metallist ja plastist tuubid; metallist ja plastist korgid ja kaaned; joogipakendid, sh piima-, mahla-, jogurti- jms pakendid, sh komposiitpakendid; kommi-, šokolaadi- ja jäätisepaberid; plast- ja metallkanistrid; ravimikarbid ja tabletilehed; plastist munakarbid; lille- ja salatipotid; muud plastist või metallist pakendid ja komposiitpakendid.

Konteinerisse ei sobi: toodet sisaldav pakend; kodukeemiat, liimi, värvi ja teisi ohtlikke aineid sisaldav pakend; küpsetuspaber; plastist mänguasjad; mähkmed; hügieenisidemed; pandimärgiga pudelid; plastist ja kummist tooted, mis

ei ole pakendid; ehitusmaterjalid; rõivad ja jalanõud; papist ja paberist pakendid; klaaspakendid; põllumajandusplast; muud plastist ja metallist tooted, mis ei ole pakendid.

Kui avalik pakendipunkt asub sinu kodust liiga kaugel, saad tellida pakendite äraveo otse kodust ning see teenus on TASUTA! See tähendab, et saad pakendite mugavalt üle anda jäätmevedajale AS Eesti Keskkonnateenused. Telli pakendite äravedu <https://www.keskkonnateenused.ee/> või telefonil 640 0800.

Liis Saar
jäätmespetsialist

Hajaasustuse programmi 2026. aasta taotlusvoor

Hajaasustuse programmi 2026. aasta taotlusvoor on avatud alates 2. veebruarist

2026 kuni 2. aprillini 2026. Täpsem info veebilehel www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm.

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ja seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Toetatavad tegevused:

- Majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine;
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseringimise tagava süsteemi rajamine;
- aastaringelt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine;
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Programmi tingimused:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maa-piirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematu taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluvii-mine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2027.
- Ühele majapidamisele on maksimaalne toetus kuni 6500 eurot.
- Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.
- Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.
- Iga valdkonna jaoks võib programmist toetust saada üks kord 6 (kuue) kalendriaasta jooksul.
- Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summat. Kui taotleja on aastatel 2021–2025 hajaasustuse programmist juba toetust saanud, arvestatakse varasem toetussumma toetuse piirmäära sisse.

Taotlust koos lisadokumentidega saab esitada Kohila vallavalitsusele (aadress Vabaduse tn 1, Kohila alev, Kohila vald; e-post: vallavalitsus@kohila.ee) 2.vebruarist – 2. aprillini 2026.

Toid tohib alustada alles pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ja toetuse saaja on vallavalitsusega sõlminud kirjaliku toetuslepingu.

Selleks, et taotlus vastaks kehtestatud nõuetele, tuleb enne taotluse koostamist kindlasti läbi lugeda programmdokument (<https://www.riigiteataja.ee/akt/107012021004?leia>; Kehtiv Riigihalduse ministri 22.02.2018 määrus nr 14 "Hajaasustuse programm") ja kasulik on tutvuda ka programmi seletuskirjaga. Vajadusel konsulteerige vallavalitsuse keskkonnanõunikuga (Siiri Treimann;

e-post: siiri.treimann@kohila.ee; tel 5556 0084).

Taotlemiseks vajalikud dokumendid ja taotlusvormid leiate RTK veebilehel <https://www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm>; Meede: Hajaasustuse programm | Riigi Tugiteenuste Keskus (rtk.ee). Toetuse ja omafinantseeringu summa arvestamiseks kasuta arvutamise abimeest.

Kohila vallas eelistatud sihtrühmad ja tegevusvaldkonnad

Toetuste andmisel eelistatud sihtrühmad on järgmised:

1. Majapidamine, kus elavad lapsed (lastega pere);
2. majapidamine, kus elab isik, kellel on sotsiaalkindlustusamet tuvastanud puude, puuetega inimeste sotsiaaltoetuse seaduse tähenduses.

Toetuse andmisel toetatavate valdkondade prioriteetsus on järgmine:

1. Veevarustussüsteemid;
2. kanalisatsioonisüsteemid.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid (<https://pilv.rtk.ee/s/sH5WcWXY7zs3sb4>);

- Taotlusvorm;
- projekti eelarve;
- hinnapakkumised;
- garantiikiri (vt garantiikirja näidis)
- taotluse lisa - veesüsteemid;
- taotluse lisa – kanalisatsioonisüsteemid;
- taotluse lisa – juurdepääsutee;
- taotluse lisa – autonoomne elektrisüsteem.

Toetuse kasutamise aruanne (<https://pilv.rtk.ee/s/sH5WcWXY7zs3sb4>)

Talvise teehoolduse korraldus Kohila vallas

Kohila valla territoorium on jaotatud neljaks piirkonnaks:

1. piirkond hõlmab Pahlka, Angerja, Salutaguse, Loone, Mälvivere ja Urge külasid ning Prillimäe alevikku. Talihooldust teostab Leonhard Weiss Viater OÜ, tel 5331 7777, e-post: hoole.viater@leonhard-weiss.com.

2. piirkond hõlmab Aespa alevikku ning Vilivere, Urge ja Vana-Aespa külasid. Talihooldust teostab Leonhard Weiss Viater OÜ, tel 5331 7777, e-post: hoole.viater@leonhard-weiss.com.

3. piirkond hõlmab Kohila alevit ning Masti, Urge, Pukamäe, Loone, Lohu, Mälvivere ja Kadaka külasid. Talihooldust teostab OÜ Landhe Trade, tel 521 9138, e-post: landhehoole@gmail.com.

4. piirkond hõlmab Hageri alevikku ning Hageri, Masti, Aandu, Rootsi, Kadaka, Vana-Aespa, Sutlema, Lümandu, Põikma, Rabivere, Adila ja Pihali külasid. Talihooldust teostab Leonhard Weiss Viater OÜ, tel 5331 7777, e-post: hoole.viater@leonhard-weiss.com.

Talihoolduse kaarte on võimalik vaadata veebiaadressil ht-tps://evald.ee/kohilavald

SEMINAR

Seminar "Tööstuse targad otsused: digitaliseerimine, rahastus ja tehisintellekt" 29. jaanuaril 2026 Tohi Distillery ja Külustuskeskuses, Viljandi mnt 43, Kohilas.

Sihtrühm: töötleva tööstuse ettevõtete omanikud, juhtkond, tootmisjuhid, arendusjuhid ja digitaliseerimisega tegelevad spetsialistid.

Ühest ettevõttest võib osaleda kuni 2 inimest.

Päevakava
09:45 – 10:05 Registreerimine, hommikukohv ja avasõnad

Päeva eesmärk: anda tööstusettevõtetele praktiline arusaam digitaliseerimise vajalikkusest, organisatsiooni küpsustamise määramisest, levinud kitsaskohtadest, toimivatest rahastusvõimalustest ning AI kasutamise praktilistest võimalustest oma tootmises.

10:05 – 11:00 Digitaliseerimine, andmepõhine juhtimine, CMM tasemed ja digitaliseerimise toetusmeetmed
Koolitaja: Joonas Lindsalu, Wiseconsult OÜ

Joonas Lindsalu on pikaajalise kogemusega Euroopa Liidu toetusmeetmete ekspert, kes nõustab peamiselt töötleva tööstuse ja infotehnoloogia valdkonna ettevõtteid ning aitab taotleda ja ellu viia rahastusprojekte. Ta on ellu viinud üle 120 rahastusprojekti, sh digitaliseerimise, automatiseerimise, ressursitõhustamise ja tootearenduse fookusega projekte, aidates ettevõtetel tuua innovatsiooni tootmise, suurendada protsesside efektiivsust ja tootmisvõimsust ning tugevdada konkurentsivõimet.

- Teemad:**
- Miks digitaliseerimine on tööstusettevõtte konkurentsivõime ja kasumlikkuse võtmeküsimus?
 - Mis on andmepõhine juhtimine ja kuidas see aitab langetada täpsemaid otsuseid?
 - CMM küpsusastmed (tase 1–5) – ettevõtte hetkeolukorra hindamine.
 - Näide, kuidas kasutada EL toetusmeetdet digitaliseerimise elluviimiseks.

11:00 – 12:00 Digilahenduste juurutamise tüüpilised kitsaskohad

Koolitaja: Erkki Ergma, Astro Baltics OÜ.
Erkki Ergma on üle 25-aastase kogemusega tööstuse digilahenduste spetsialist, kelle fookuses on ettevõtete äriprotsesside analüüs, digitaliseerimise auditeerimine ning tootmistarkvara lahendused ja juurutamine. Ta on töötanud IT- ja

tootmistarkvara valdkonnas alates 1990. aastatest, nõustades nii rahvusvahelisi organisatsioone kui ka Eesti juhtivaid tööstusettevõtteid.

Erkki portfellis on Astro Balticsi ridades üle 400 aktiivse majandus- ja tootmistarkvara kliendi ning ta on läbi viinud enam kui 40 tööstusettevõtte digitaliseerimise auditi, mis aitavad tuvastada kitsaskohti, parandada tööpõranda protsesse ja rakendada kestlikke digilahendusi.

- Teemad:**
- Probleemid enne tarkvara valikut: tööpõranda tegelik olukord.
 - Info liikumise segadus: ladustamine, materjalivoog, planeerimine.
 - Eelkaardistuse ja projektijuhtimise roll.
 - Töötajate kaasamine õigel ajal.
 - Millal kutsuda väline konsultant ja miks?

12:00 – 13:00 Lõuna

13:00 – 14:00 Euroopa Liidu toetusmeetmed 2026. aastal.

Koolitaja: Joonas Lindsalu, Wiseconsult OÜ

- Teemad:**
- Millised EL ja riiklikud toetusmeetmed on suunatud ettevõtte arengule?
 - Tootearenduse toetused: uute toodete/teenuste arendus või olemasolevate edasiarendus kõrgema lisandväärtuse saavutamiseks.
 - Ärimudeli arendamise programmid: tüüpilised ärimudeli arendamise stenaariumid tööstuses.
 - Uutele eksporditurgudele sisenemise toetused: turu-uuringud, messid, partnerite leidmine. Millises arengu- faasis eksporditoetused on mõistlikud?
 - Rakendusuuringu- ja arendustegevuse (R&D) toetused: millal on mõistlik minna rakendusuuringu suunda?
 - Kuidas valida oma ettevõtte jaoks õige meede: millest alustada, mida arvestada, mida hindajad taotluste puhul tegelikult vaatavad?
 - Lühike juhend tugeva projektitaotluse struktureerimiseks.

14:00 – 15:00 AI kasutamine tööstusettevõtetes: millal tarkvara, millal AI?

Koolitaja: Sven Tigane, Osäühing Korporatsioon.

Sven Tigane on mitmekülgne tehnoloogia- ja tööstusettevõtete nõustaja, kes aitab juhtidel rakendada tehisintellekti praktiliselt ja tulemuslikult. Tal on üle 25 aasta kogemust rahvusvahelises tarkvara-

ja tehnoloogiamailmas programmi- ja tootejuhina. Sven on vedanud tootearendust ja äristrateegiat nii kiiresti kasvavates idufirmades kui ka küpsetes organisatsioonides, ühendades äriloogika, tehnoloogia ja kasutajakogemuse terviklikuks süsteemiks.

Tema kogemus ulatub Londoni finantssektorist kuni globaalsete tehnoloogiaettevõtetenagi nagu Skype ja Microsoft. Täna keskendub Sven ettevõtete protsessiliste kitsaskohtade tuvastamisele ning nende efektiivistamisele digitaalsete ja AI-põhiste lahenduste abil.

- Teemad:**
- Millal kasutada klassikalist tarkvara / SaaS-lahendusi?
 - Millal rakendada AI-d ja milliseid AI tööriistu kombineerida?
 - Näited: praktilised AI kasutusjuhtumid tootmise igapäevatoos.
 - Millal valida rätseplahendus vs valmis AI-teenus?
 - Organisatsiooni eelvalmidus AI juurutamiseks.

15:00 – 15:30 Võrgustumine ja individuaalsed küsimused

Osalustasu: 25 €
Osalevatele ettevõtetele rakendatakse vähese tähtsusega abi (VTA). Lisainfo: Riigiabi info.
Vajalik eelregistreerimine! Kohtade arv piiratud!
Registreerimine avatud kuni 26. jaanuarini 2026.

Täpsem info:
Marek Jallai
Ettevõtluskonsultant, SA RAEK
E-post: marek@raek.ee
Tel: 509 3120

Seminari korraldamist kaasrahastab Euroopa Liit projekti "Atraktiivne Raplamaa ettevõtluskeskkond" raames.

Raplamaa Partnerluskogu toetusmeetme „Ettevõtluse konkurentsivõime tugevdamine“ (investeeringud) taotlusvoor on e-PRIA s avatud 16.–30.03.2026

Toetatakse Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas registreeritud ja tegutsevate (enne taotluse esitamist tegutsenud vähemalt ühe majandusaasta) mikro- ja väikeettevõtete (sealhulgas ka FIE-de) tootmiseks ja teenuse osutamiseks vajalikke investeeringuid, mis paiknevad püsivalt Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas (välja arvatud seadmed, masinad ja sõidukid teenuse osutamiseks).

Raplamaa Partnerluskogu
LEADER

Kaasrahastanud Euroopa Liit

torsõiduki soetamise puhul kuni 30%. Maksimaalne toetuse summa ühele toetuse taotlejale ühes voorus on kuni 50 000 eurot ja minimaalne toetuse summa on 5 000 eurot.
Infopäev veebis toimub 04.02.2026. Vaata lisa: <https://raplaleader.ee/taotlejale/ettevotluse-toetamine/>.

Avanemas on ettevõtlushuubide ja kohaliku ettevõtlustaristu toetuste taotlusvoorud

Taotlusi saab esitada ajavahemikul **26. jaanuarist kuni 16. veebruarini 2026.**

Rohkem infot toetuste kohta <https://www.pria.ee/toetus-ed/perioodi-2023-2027-maapiirkonnas-ettevotluskeskkonna-arendamise-investeeringutoetus>.

Ettevõtlushuubi toetus

Toetust saab kasutada maapiirkonnas ettevõtlusinkubaatori, innovatsioonikeskuse, ettevõtete koostöötamiskeskuse ja muu sarnase ettevõtlushuubi käivitamiseks või olemasoleva ettevõtlushuubi võimekuse parendamiseks.

Toetuse määr on kuni 65% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse maksimaalne suurus on 800 000 eurot ja toetuse minimaalne suurus ühe taotluse kohta on 80 000 eurot.

Vaata ettevõtlushuubi toetuse infopäeva materjale <https://www.pria.ee/uudised/kohaliku-ettevotlustaristu-toetus-ning-ettev%C3%B5tlushuubi-toetuse-infopaeava-salvestus-ed-on-jarelevaadata>.

Kohaliku ettevõtlustaristu toetus

Toetust saavad kasutada maapiirkonnas tegutsevad ettevõtted oma majandustegevuse jaoks olulise kohaliku side-, interneti-, elektri-, gaasi-, soojusenergia-, vee- ja kanalisatsioonitaristu parendamiseks.

Toetuse määr on kuni 50% toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetuse maksimaalne suurus on 800 000 eurot ja toetuse minimaalne suurus ühe taotluse kohta on 40 000 eurot.

Allikas: [raek.ee](https://www.raek.ee)

Ootame ettepanekuid Raplamaa kultuuritöötajate tunnustamiseks

Raplamaa Omavalitsuste Liit ja Raplamaa Kultuuri Nõukoda ootavad ettepanekuid Rapla maakonna omavalitsuste kultuuritöötajate tunnustamiseks.

Tunnustamise eesmärk on väärtustada Raplamaa kultuuriasutustes (klubid, rahvamajad, kultuurikeskused) töötavaid üksikisikuid ja meeskondi, kes on oma tegevusega oluliselt panustanud kogukonna kultuurielu edendamisse ja kaasa aidanud maakonna arengule.

TUNNUSTUSENA ANTAVAD AUNIMETUSED ON:

1) Raplamaa kultuurisammas
Tunnustatakse isikut, kes on 30+ aastat panustanud kogukonda ja/või Raplamaa kultuurisündmuste korraldamisse.

2) Aasta kultuuritegija
Tunnustatakse kultuuriasutust/kollektiivi/isikut, kelle tegevus on viimase aasta jooksul aidanud kaasa kultuuriväärtuste loomisele, hoidmisele ja edasikandmisele ning maakonna/piirkonna mainekujundusele.

3) Kullatükike
Tunnustatakse kultuuriasutuse töötajat silmapaistva ja tülilingelise panustamise eest.

Kultuuritöötajate tunnustamise statuut ja info taotlemise kohta asub Raplamaa Omavalitsuste Liidu kodulehel.

Ettepanekud tunnustatavate isikute kohta palume esitada hiljemalt 2. veebruariks 2026 SPOKU keskkonnas.

Lisainfo:
Age Tekku
tel 5349 6113

Jõululaupäeva eel toimus „Avatud südamega“ jõuluõhtu

22. detsembril olid Katikodu ja Pahkla Camphilli küla elanikud palutud Kohila Mõisakooli algklasside majja, et osa saada jõulurõõmust. MTÜ Gaudeo vabatahtlikud korraldasid taas „Avatud südamega“ heategevusliku jõulupeo. Sellised jõuluaja kohtumised on saanud juba traditsiooniks – korraldatud on neid juba alates 2017. aastast. Jõuluõhtud on alati puudutanud oma südamlikkusega ning saanud oodanud sündmuseks kõigile osalejatele.

Jõulupeol sai nautida kaunist pühadeaja muusikat. Piduliku jõulumeeleolu tõi kuulajateni muusik Carmen Apsolon ning tore oli see, et mitmeid palasid sai ka ise kaasa laulda. Jõululugu jutustas pastor Erki Tamm. Kohale jõudis ka väga oodatud külaline – jõuluvana! Kinkide valmistamisel olid jõuluvana abilisteks Gaudeo liikumiserühma tantsulapsed ja nende vanemad. Pääpikud ei olnud unustanud ka Katikodu ja Pahkla Camphilli küla elanike juhendajaid – ka neile olid valmistatud uhked kingipakid. Pärast kontserti ja kingituste jagamist olid külalised palutud peolaua äärde. Enne koduteele asumist sai veel lustida üheskoos tantsides ja seltskonnamänge mängides. Oli väga tore ja meeleolukas!

Kingikotte aitasid täita ning maitsva peolaua katta mitmed kohalikud ettevõtjad ja lahke südamega käsitöomeistrid: Jäämari, LoodusSPA, Veski Baar, Liisu Sushi, Okkatee Pitsa, Ingrid Raudsepp ja Hageri naised, Karina Pint, Agnes Kroon, Marion Raudsepp, Küllike Veski, Kristina Lee, Rita Lepik ja Kaire Puhkan. MTÜ Gaudeo korraldatavat ettevõtmist toetas ka Kohila vallavalitsus ning ruumide kasutamist võimaldas Kohila Mõisakool.

„Avatud südamega“ heategevusprojekti meeskond tänab südamest kõiki, kes jõulupeo õnnestumisele kaasa aitasid! Tänu teile oli taas võimalik meie kogukonna liikmetele kinkida hulgaliselt rõõmu.

Usume, et iga heategu leiab tagasitee selle tegijani ning soovime rahulikku talveaega!

„Avatud südamega“ korraldajad

Eakate meelepidamine jõulude ja uue aasta puhul

Eelmisel aastal saatis vallavalitsus kõikidele meie valla eakatele, kes on vanuses 75+, jõulukaarti, mille tagaküljel oli 2026. aasta kalender. Varasematel aastatel toimunud jõulu- ja uusaastapakide jagamist kõigile eakatele sel korral ei toimunud. Tegemist oli tore traditsiooniga, mis võimaldas inimestega kohtuda ja suhelda, kuid teisalt oli see meie ametnikele ajamahukas töö toimetada pakk pea 600le eakale koju. Uus korraldus lepitati kokku 23.10.2025 toimunud vallavalit-

suse istungil ning see aitab vähendada halduskoormust ning võimaldab samas meeles pidada suurt hulka inimesi.

Valla eelarvesse oli laste ja eakate meelepidamiseks planeeritud kokku 10 000 eurot. Eakatele mõeldud vahenditest kasutati raha jõulukaartide tellimiseks ning Hageris toimuva uusaastapeo esineja ja transpordi korraldamiseks. Lisaks oleme tellinud kõigile koduhoolduse ja üldhoolduse klientidele uusaasta tervitusšokolaadi, mis jõuab

nendeni uue aasta esimestel nädalatel.

Kõigil, kes soovivad Hageri rahvamajas toimuvast uusaastapeost osa võtta, palume võtta ühendust Mihkel Juhkamiga telefonil 5698 0958, kes aitab korraldada transpordi.

Kohila vallavalitsus tänab mõistva suhtumise eest ning soovib kõigile meie valla eakatele rahulikku aastavahetust ja head uut aastat.

Angela Pöder
sotsiaalnõunik

Helve Veski
Ajalehepõimikud

Kohila raamatukogus

8. jaanuar - 10. märts 2026

Kohila valla

EAKATE UUSAASTA PIDU

LAUPÄEV	17	JAANUAR
---------	-----------	---------

2026

15:00

HAGERI RAHVAMAJAS

KAVAS: TANTSUD, LAULUD JA ÜLLATUSED!

PANEME VÄLJA HOBIDE NÄITUSE

KUI SUL ON MÕNI HOBI, TEED NÄITEKS KÄSITÖÖD VÕI MUUD PÕNEVAT, MIDA TAHAD KA TEISTELE NÄIDATA, VÕTA SEE KAASA JA TEEME ÜHISE VÄLJAPANEKU

TANTSUKS MÄNGIB MAIT MALTIS

PEOL PAKUME TEED JA KOHVI

MEELEPÄRASED SUUPISTED JA KEELEKASTMED VÕIB ISE KAASA VÕTTA

BUSS PEOPLE:

14.15 Pahkla bussipeatus
14.19 Salutaguse, ka pärmitehase juurest
14.21 Prillimäe bussipeatus
14.27 Kohila bussijaam
14.30 Kohila raudteejaam

Peale pidu viib buss sama ringi tagasi,

INFO JA LAUDADE BRONEERIMINE: 53677032;
HAGERI.RAHVAMAJA@KOHILA.EE

Kohila Gümnaasiumis võeti maailmapäeva korraldamine suurelt ette

Alates 2022/2023 õppeaastast on Kohila Gümnaasium UNESCO ühendkoolide täisliige, mis tähendab, et oleme võtnud eesmärgiks kasvatada järgnevate põlvkondade keskkonnateadlikkust, toetada keskkonnasäästlikke hoiakuid ning õpetada noortele vajalikke oskusi muutuste märkamiseks ja uurimiseks neid ümbritsevas keskkonnas. Lisades siia juurde kooli põhiülesande – luua tingimused õpilaste võimete arenguks ja teaduspõhise maailmapildi kujundamiseks, tekkis idee siduda ülekoolline projektipäev maailmahariduse temaatikaga. Maailmahariduse põhimõte lähtub sellest, et iga inimese käitumisest, suhtumisest ja tegudest sõltub, millises maailmas meie ja tulevased põlvkonnad elavad. Maailmakooli taotlusest lähtuvalt on kooli ülesanne on kasvatada tulevikuinimest, kes “on teadlik sellest, mis maailmas toimub ning võtab isiklikult nii seda, mis toimub tema koduõuel kui ka seda, mis toimub mujal maailmas”.

Ideest võtsid kinni meie kooli loodusainete ja eriklasside ainekomisjonid ning asusid planeerima selle aasta esimest projektipäeva, mille idee ja tegevused tulenesid Maailmapäeva 2025/26 teemast “Lootus, mis liigutab”. Kohandasime teemat enda kooli väärtustest ja vajadustest lähtuvalt. Ja nii võtsime keskmesse empaatiavõime ning uuriva, kriitilise ja loovmõtlemise arendamise. Päev oli sisustatud erinevate tegevustega:

- Alklassides keskenduti muinasjuttudele ja meisterdamisele. Valmisid maketid tulevikukoolist, tuleviku Kohilast ja elu võimalikkusest teisel planeedil.
- Viies ja kuues klass tegelesid kodusemate teemadega ning töötoad koostöös Kohila Maja, Kohila Keskkonnahariduse Keskuse ja Kohila vallavalitsusega keskendusid veetarbimise, metsahoiu ja asula valitsemise teemadele.
- Seitsmendikud ja kaheksandikud vaatasid filmi "Bigger than us", mis tekitas vaatajates (ja mitte ainult õpilastes, vaid ka õpetajates) hulga diskussiooni. Edasi hakkasid 7. klasside õpilased töötama tulevikuplaanidega, pakkudes välja lahendusi, mis tagaks meie planeedile kestliku tuleviku.
- 8. klassides panime proovile õpilaste

Fotod: Meeri Ehandi, Reet Kuhlberg

- inglise keele oskuse ja maailmahariduse teemalised tegevused viidi läbi hoopiski inglise keeles.
- 9. klasside õpilaste tegevused olid seotud inseneeria, füüsika ja kunsti valdkonna loimimisega ning grupitööna valmisid Kuu või Marsi baasi maketid.
- Kümnes klassis kasutati projektipäeva, et edasi minna ajalooõpetajate ajaraunaku projektiga. Terve rühmaga käidi Tohisoo mõisas ajastutruud filmi tegemas 1905. aasta revolutsiooni sündmustest Kohilas. "Tänaõnne otsused, valikud ja tegevused mõjutavad tulevikku sama tugevalt nagu 1905. aasta inimeste otsused mõjutasid nende järeltulijaid. Ja kui on soov midagi muuta, siis tuleb selleks midagi ette võtta," võtsid ajalooõpetajad tehtu kokku.
- Üheteistkümnenda klassi õpilased vajasid aega oma traditsioonilise jõulunäidendi proovide läbiviimiseks. Ka näidend seostus sel aastal tulevikku vaatava teemaga – "AI võtab jõulud üle", kus Elf GPT oli saadetud Lapimaale jõuluvana tööd efektiivsemaks muutma.
- Kaheteistkümnenda klass juurdles selle üle, kuidas sobivad ökosüsteem ja tarbimine ühise Kestliku Arengu katuse alla MTÜ

Loodusele Lähemale programmis, mida viis läbi Maarika Männil. Edasi vesteldi metsandustemadel Heiki Hepneriga. Õpilaste tagasiside projektipäevale annab innustust selliseid tegevusi ka edaspidi korraldada. Näiteks töid õpilased välja, et töötoad aitaksid arendada grupitööde tegemist ja teiste aitamist ning suurendasid teadlikkust, mida saaks iseendas parandada, et meie planeet kestaks. Samuti toodi välja, et mõtlema pani see, kuidas austada ümbritsevat ja olla tänulik selle eest, mis meil on. Või et saada päriselt aru, mis toimub meie keskkonna ja maailmaga. Täname projektipäeva eestvedamise eest Triinu Tõrva ja Kelli Halmanit koos loodusainete ja eriklasside ainekomisjoniga. Samuti avaldame tänu headele töötubade läbiviijatele: Irene Volk ja Mirell Vinnal (KHK), Nele Leitaru (Kohila Maja), Siiri Treimann (Kohila vallavalitsus), Maarika Männil (MTÜ Loodusele Lähemal) ja Heiki Hepner (Eesti Maaülikool). Ja loomulikult suur aitäh ja kummardus Kohila Gümnaasiumi õpetajatele, kes ideega kaasa tulid ja olid õpilastele toetavad partnerid ning juhendajad.

Reet Kuhlberg

Gunnar Graps 1974. Foto: Jaan Künnap

Gunnar Grapsi sõprade klubi otsib noori hard rock'i tegijaid

Gunnar Grapsi sõprade klubi koostöös MUBA ja Heino Elleri muusikakooliga kuulutab välja noorteansamblite konkursi „Hard rock'i klassika parim esitaja“, mis toimub 24. aprillil 2026 kell 19 Tallinnas Kochi Aidas.

Konkursi auhinnafond on 10 000 eurot, mis jagatakse parimate ansamblite ja silmapaistvate üksikesinejate vahel. Konkursi peaauhind on võimalus esineda Gunnar Graps 75. juubelile pühendatud galakontserdil Alexela kontserdimajas 27. novembril 2026.

Osaleda saavad noorteansamblid, kes esitavad ühe loo lääne ja ühe loo Eesti hard rock'i klassikast. Lääne rock'i kategoorias on lubatud teosed aastatest 1968–1978, Eesti rock'i kategoorias vahemikust 1970–1980. Hinnatakse nii originaalilähedust kui ka lugude tehnilist teostust.

Võistlejaid hindab hard rock'i teemaga hästi kursis olev žürii. Ansambli registreerimine toimub 1. märtsini 2026, saates osalemissoovi, ansambli nime, muusikute koosseisu ja esitavate lugude pealkirjad e-posti aadressile ari.dubin@mail.ee.

Lisainfo

- Tehnika ja korraldus – Jaanus Raudkats, tel 5621 8000
- Registreerimine ja üldinfo – Ari Dubin, tel 513 0033
- Nõustamine MUBA poolt – Meelis Punder, tel 5625 4524
- Nõustamine Elleri kooli poolt – Raul Sööt, tel 5559 9693

Kristel Kitsing
Eesti Linnade ja Valdade Liit

REIGO TAMM JA OOPER – KVARETT: “O SOLE MIO”

Kutsume Teid nautima erakordset muusikaelamust, kus ühendavad oma jõud Rahvusoper Estonia tenor Reigo Tamm ja särav Ooper-Kvartett. Kontsertdikavas “O Sole Mio” kõlavad ooperi- ja operetimaailma ajatud pärlid, samuti kaunid meloodiad Eesti heliloojalt.

Kavas kõlab muusika suurmeisteritelt: Bizet, Verdi, Kalman, Puccini, Lehár ning Eesti autoritelt Ehala, Vinter, Kõrver ja Pärt.

Reigo Tamm on Rahvusoper Estonia solist. Peale arvukate osatäitmiste Vanemuise teatris ja Rahvusoper Estonias, on ta esinenud ka paljudes kontsertkavades ja muusikaprojektides. Kontsertartistina on Reigo Tamm esinenud temaatiliste kavadega Eesti eri paigus nii koos pianist Johan Randverega, Marko Matvere, Jassi Zahharovi, Kalle Sepa ja Oliver Kuusiku jne.

Tuntud on tema tegevus kultuurikorraldajana ning osalemine erinevates meelelahutussaadetes (2024. aasta sügishooajal võitis ta TV3 meelelahutussaadet “Su nägu kõlab tuttavalt”).

Ooper-Kvartett on klassikalisest keelpillikvartetist välja kasvanud ansambel, mille repertuaaris on nii ooper, operett, muusikal kui ka mustlaslaulud, swing ja džäss. Ooper-Kvartett tegutseb aastast 1997 ning kõik kvarteti liikmed töötavad Rahvusoperis Estonia, millest tuleneb ka kollektiivi nimetus.

AJALOORUBRIIK

1905. aasta revolutsioon – pöördeline aeg Eesti ajaloos

120 aastat tagasi toimunud 1905. aasta revolutsioon oli Eesti ajaloos pöördeline sündmus, mis mõjutas sügavalt rahva poliitilist ja rahvuslikku arengut ja puudutas sügavalt ka Hageri kihelkonda.

Toon siinkohal välja väga ülevaatliku sündmuste käigu Hageri kihelkonnas, mis on kokku pandud Mihkel Aitsami raamatu „1905 aasta revolutsioon ja selle ohvrid Eestis“ põhjal.

1905. aasta revolutsioonile Eestis andis algtooke 9. jaanuaril (vana kalendri järgi) Peterburis toimunud nn verine pühapäev, kus tsaarile petitsiooni (palvekirja) üle andma läinud töölistesid suruti julmalt maha. Teated sellest levisid kulutulena üle riigi ja kõikjal algasid streigid.

Tallinna üldstreigid ja tööliste liikumise kujunemine

Tallinnas algas esimene üldstreik 12.01 (vkj) ja see oli kaasa-tundmine Venemaa töölistele, sest Peterburi veretöö tekitas Tallinna töölistes ärevust ja viha ning andis tõuke klassiteadvuse ärkamisele. Nõuti majanduslike leevendusi ja loodi töölisvannemate instituut. Vabrikantidele tuli streik ootamatult ja nad andsid tööliste esimestele nõudmistele järele. Kui aga sellest toibuti, hakati neid lubadusi tagasi võtma ja töölisteliikumist takistama. Mitmetes Tallinna vabrikutes ja käsitöökodades puhkesid uued väiksemad streigid ja see tõi kaasa klassiteadliku mõtteviisi. Levitati käsitsi valmistatud lendlehti ja toimusid marksistlikku mõtteviisi tutvustavad koosolekud.

Rahutuste levik maale ja mõisatööliste roll

Rahutused jõudsid teistesse Eestimaa linnadesse alles jaanuari lõpupoole ja maapiirkondadesse alles veebruaris. Streigiliikumises maal sammusid esirinnas mõisatöölised-teomehed. Maaproletariaat jälgis vabrikutööliste liikumist linnades ja sai julgust nende edusammudest. Mõisates kõneleti avalikult palgatingimustest ja kehvadest korterioludest. Kõikjal nuriseti pika tööpäeva üle ja ka selle üle, et tihti puudus teomeestel pühapäevarahu, eriti mõistate viinavabrikutes. Veebruari keskel hakkas maalt saabuma ametiasutustele appihüüdeid mõisnikelt. Nad soovisid, et saadetagumaale sõjaväge, sest nende julgeolek oli ohus.

Agraarahutuste haripunkt

1905. aasta revolutsioon maal jõudis oma haripunkti detsembrikuu keskpaiku. Talurahvas tahtis oma rõhujatest lahti saada ja nende ikke alt vabaneda, sest sellel ajal valitses üldine arvamus, et kui mõisad maha põletada ja mõisnikud välja peksta saab neist lahti. Rahvas vajas maad ja see taheti võtta ära esmajoones mõisatelt, arva-

ti ka, et mõisnike maapäev oli kehtestanud või kaasa aidanud sõjaseaduse kehtestamisele.

Mõisapõletamiste organiseerimine ja salgad

Agraarahutused algasid Harjumaal kavakohaselt, olles esialgu juhitud klassiteadlike tööliste poolt Tallinnas ja kohapeal. Töölissalgad koos vallasaadikutega (teejuhid) hakkasid tegema ettevalmistusi linnast lahkumiseks.

Mõisate põletamine maal sai hoo sisse Kohilast ja selle lähemast ümbruskonnast.

Liikumine maale ja juhtimisprobleemid

12. detsembri õhtu saabudes hakati ühe- ja kahekaupa mööda kõrvalteid, heinamaid ja metsaääri maa poole liikuma. Kokkusaamiskohaks määrati Liiva kõrts Raudalu maanteel (praegune Viljandi mnt) ja sealt edasi liiguti, piilurid ees, jalgsi Kohila poole.

Moodustati salgad ja igal salgali harilikult üks isik, kelle sõna pidid kõik kuulama. Juhi tunnuseks oli tema riietus ja esikoht salgas. Kui esimestel päevadel toimusid rahutused maal kavakohaselt, siis ei saa seda öelda järgmistel päevadel koht. Tuli ette, et põletajad läksid omavahel vaidlema ja mitu meest tahtsid korraga juhid olla ja siis puudus distsipliin või oskus seda luua.

Mõisapõletajate koosseis

Mõisapõletajateks olid peamiselt noored mehed, mõni võis olla ka veel päris poisikesekohtu ja elukutselt olid Tallinna ümbruse põletajad peamiselt Tallinna vabrikutöölised, järgnesid mõisatöölised ja popsikohapidajad, maatamehed ja käsitöölised. Nende hulgas oli ka taluperemehi ja nende järeltulijaid. Naisi põletajate hulgas ei olnud. Esialgu vangistati (võeti pantvangi) mõisnikke, neilt võeti ära sõjariistad, mitmel pool nõuti ka mõisakassat ja -raamatuid.

Kui pantvangide vahetamisest midagi välja ei tulnud hakati lõhkuma mõisate sisustust ja viinavabrikute aparatuuri, lasti piirritusel maha voolata. Mitmel pool see süüdati ja vabrikud põletati maha. Muidugi ei jäänud kange märjuke ka maitsmata. Lõpuks lõhuti mõisate ukseid, aknad, pandi põlema mööbel ning siis lõõmasid juba mõisad (härastemajad) tules. Ei puudunud ka isikud, kes kasutasid üldist segadust ära ja kandsid mõisavarandust laiali.

Seigid meie piirkonna mõningate mõisnike vangistamisest

Esimesena võeti vangi Kohila mõisa mõisnik Karl von Lueder, kes viidi Kohila vallamajja ja lukustati vangikongi. Luederit sunniti kirjutama kiri (mille mustandi koostasid Konstantin Päts ja Jaan Teemant) rüütel-

konna peamehele parun von Dellingshausenile, et viimane astuks samme sõjaseaduse tühistamiseks ning Tallinnas Volta tehase koosolekul vangistatud vallasaadikute vabastamiseks. Kohila jaamas lõhuti telefoniseadmed, et linnast ei saaks sõjaväge kohale kutsuda. Jaamas seisnud kaks piiritusega tsisternvagunit pandi põlema. Leegid tõusid nii kõrgele, arvati, et Kohila mõis põleb. Nähes Kohila pool tulekahju, üritas Salutaguse mõisnik Ernst von Ramm perega Tallinna põgeneda, kuid jäi linna poolt tulevatele salgale vastu ja vahistati. 13. detsembri varahommikul katsus Pargi (Päraka) mõisa omanik Viktor von Kotzebue koos perekonnaga Hageri kaudu põgeneda, kui metsast välja ilmunud meestesalk ta peatas ja ta anti üle salgale, kes liikus tema mõisa poole. Oli kindel, et mõisnikele katsutakse abi saata ja seepärast viisid mõisapõletajad Luederi ja Rammi Kohilast ära ja vedasid nad kaasa Hageri poole suunduva salgaga. Mõisnikke sõidutati koos põletajatega veel mõnda mõisa ja lõpuks jäadi Pahlka mõisa peatuma. Vahepeal olid kohalikud juhid nõu pidanud ja pärast seda otustati pantvangid vabaks lasta, jälgede segamiseks sõidutati nad Pärnu maanteele, kus nad vabastati. Kotzebue'd hoiti kinni kuskil talus ja kui saabus teade tema lahtilaskmisest, jäeti ta hetkeks valveta ja uks lukust lahti; valvurid said naerda, kui lahtipääsenud mõisnik üle põllu metsa lidus. Kotzebue tasus oma vangipõlve eest rängalt kätte, olles hiljem sõjakohtus tõlgiks ja prokuröriks.

Rüüstatud mõisad Hageri kihelkonnas

Kohila mõisas käidi mitu korda rüüstamas, kõik purustati, mõisahobused ja teomehed võeti küüti, 14. detsembri õhtul põletati härastemaja maha.

Salutaguse mõisas käidi samuti mitu korda – 12. ja 13. detsembril. Esimesel korral võeti relvad ja rüüstati mõis ja järgmisel korral süüdati see põlema. Parun von Stacelbergi Sutlema mõisas käis salk 13. detsembril, lõhkudes härastemaja ja viinavabriku. Pargi mõisa tungiti 13. detsembril kaks korda ja purustati härastemaja alumine korrus. Parun Roman Taubele kuuluvas Pahlka mõisas käis salk kolm päeva järgemööda ja lõpuks süüdati härastemaja. Parun Georg(es) Wrangellile kuuluvas Tohisoo mõisas võeti esimesel korral relvad ja purustati telefon, teisel korral purustati sisustus ja viinavabrik ja 14. detsembril süüdati härastemaja. Kindral von Helffreichi Lohu mõisa jõuti 13. detsembri õhtul ja siis võeti relvad, hobused ja mõisakassa, purustati sisustus ja viinavabriku sisseseade. 13. detsembril purustati Haiba mõis ja

viinavabrik, mis kuulusid krahv Ingelströmile, samal päeval purustati Kurtina härraste- ja valitsejamaja sisustus ja võeti relvad. Õhtul piirati ümber ka Markgrafi Maidla mõis, võeti ära relvad ja purustati härrastemaja sisustus ja viinavabrik ning piiritus lasti maha voolata. Von Breminile kuuluvas Ruila mõisas rüüstati härastemaja ja peksti puruks viinavabriku aparaadid. Dietrich von Deckeni Rabiwere mõisas käidi samuti 13. detsembril kaks korda: võeti ära relvad ja hobused ning hiljem purustati tubade sisustus. 14. detsembril Karl von Luederi Adila mõisas purustati härrastemaja ja selle sisustus ning viinavabriku aparatuur. Valitsejalt võeti ära relvad ja sunniti kaasa minema. 13. detsembril ilmus salk Kirna (Kernu) mõisa, mis kuulus Ernst von Kotzebuele. Valitsejalt võeti ära relvad, purustati mööbel ja viinavabriku sisseseade. Piiritus lasti maha voolata ja järgmisel päeval tuldi tagasi ja purustati kõik, mis veel purustada andis.

Sõjalise sekkumise algus

Teisipäeva, 13. detsembri hommikul andis kindralkuberner Voronov mõisnike käsutusse pool kompaniid soldateid, kes saabusid Kohilasse erirongiga, kuid neist ei piisanud rahutuste mahasurumiseks.

Kui saabusid esimesed teated põletamistest Hajumaal, käis rüütelkonna peamees parun Eduard von Dellingshausen mitu korda kindral Voronovi pool, et maale saadetak sõjaväge korra jaluleseadmiseks ja mõisnike kaitseks. Voronov aga kartis Tallinna pärast ega julgenud Tallinna garnisoni nõrgendada. Nähes Voronovi kõhklemist, asus Dellingshausen ise tegutsema. Ta saatis 13. detsembril rüütelkonna peamehe ja keisri kammerherra parun Otto Budbergi keisri jutule, kes jõudis Peterburgi alles 15. detsembril ja sai samal päeval keiser Nikolai II jutule. Keiser andis Vladimir Bezobrazovile volitused rahutused Eestis maha suruda, kuid vabade vägede puudumisel tuli kasutada mereväelasi, kelle etteotsa pandi kaks baltisakslasest kaptenit. Kuna raudtee ei töötanud hästi, said väed hakata Eesti poole liikuma alles 19. detsembril.

Karistussalgad ja sõjavälikohutud

Eestimaa kubermang jagati kaheksaks ringkonnaks, kuhu saadeti karistussalku. Igas ringkonnas anti karistussalga juhile kaks mõisnikku-nõuandjat abiks maa olude ja rahva keele tundmisel ning rahutused suruti maha.

Enne kindral Bezobrazovi sõjavälikohut lasti maha Hageri kihelkonnas erinevates kokkupõrgetes 15 meest.

Siinses ringkonnas peeti sõ-

Kohila mõis peale 1905. aasta ülestõusu.

Lohu mõis pärast rüüstamist. Allikas: MUIS

Pildil Tohisoo mõis peale põlengut. Pilt: MUIS

jävalikohus 3. ja 4. veebruaril 1906. aastal Kohila vallamajas. Kohut juhatas kindral Bezobrazov isiklikult ja prokuröri ja tõlgi osa täitis Viktor von Kotzebue. Kogu valla rahvas oli kokku käsutatud ja rahvale peeti noomituskõne ja lasti laulda hümmni.

Surm mahalaskmise läbi määrati 18 isikule. Nendest kolm oli kohal, teiste kohta tehti otsus tagaselja, sest nad olid redusse läinud. Tagaselja mõisteteti surma ka Konstantin Päts ja Jaan Teemant, kuna neil olid väiketalud Kohilas ja Raplas. Eestimaa piiridest väljasaatmine määrati kolmele ja ihunuhtlus 21 isikule.

Kohtuotsusel surma määratud kolm esimest meest lasti maha 4. veebruari pärastlõunal Kohila paberivabriku puumäel. Ihunuhtlust anti vallamaja eesplatsil ja nendest kolm meest said väga raskesti peksta. Peks oli hirmus, iga hoop lõhkus peksetavat liha ja veri pritsis kaugele. Luust ja lihast tungisid läbi peksetavate valukarjed ja paljudel neil tulid soolikad välja. Hirmust ja õudusest kange rahva-

hulk vaatas seda pealt. Keegi peksetutest ei suutnud pärast peksu jalgele tõusta ja nende kehad visati soldatite poolt eemale.

Aga see ei olnud veel kõik. 31. oktoobril 1906. a. arutati Tallinna ringkonnakohtus Kohila, Tohisoo, Salutaguse, Adila, Haiba, Kernu, Ruila, Sutlema, Pahlka, Seli, Kurtina, Rabiwere, Lohu ja Maidla mõisate ning Kohila vaksali rüüstamist ja põletamist. Kohtuotsusega määrati veel paljudele meestele 1–3 aastat vangistust.

Baltimaade ajutise kindralkuberner koondnimekirja (1908) järgi sai Eestis rohkem või vähem kahjustada 161 mõisa, kõige rohkem oli neid Harjumaal.

Kuigi 1905. aasta revolutsioon ebaõnnestus, pani see aluse hilisemale iseseisvusliikumisele ja andis tuge rahvusliku eneseteadvuse kasvule. See oli oluline samm Eesti iseseisvuse suunas ja kiirendas ühiskondlikke, poliitilisi ja rahvuslikke muutusi.

Kadri Rütman
Hageri muuseumi juhataja

Lahedatel Naistel LaNa-del oli jälle tegus aasta

Meie eakate ja kultuurilembeste prouade neljas tegevusaasta on lõppenud ning teeme ülevaade meie tegemistest. Veidi üle 30 proua on leidnud endale arendavat tegevust ning seejuures on 16-liikmeline klassikalise muusika huviliste sõpruskond saanud kontserdi- ja muuseumielamusi professionaalsete giidide juhatusel. Meist on saanud sõbralik ja kokkuhoidev pere, nopime uusi teadmisi, naudime koosolemist ja sisukalt veedetud aega.

2025. aastal võtsime üheskoos ette allolevad tegevused:

17. jaanuaril – uuel aastal uue hooga

Tervitasime üheskoos alanud aastat, kõigil olid kaasas kaardid heade soovidega, mida kõik said ette lugeda. Muusikat tegid Vahur ja Piret, laulu ja tantsu jätkus mitmeks tunniks.

14. veebruaril – sõbrapäev Tallinnas

Tegime giidituuri Bastioni käikudes ja raidkivimuuseumis ning Eesti Panga muuseumis.

Bastioni käigud ehitati koos bastionitega 17.–18. sajandil. Käikude otstarve oli muuta sõdurite ja varustuse ümberpaigutamine vaenlase eest varjatuks.

Hiljem kasutati käike nii õhutorjearjendina kui ka kunstifondi skulptuurilaona. 1990. aastatel said käikudes peavarju kodutud.

Praegu saab innovatiivsete multimeedia-, video- ja helila-

henduste abil tutvuda Tallinna tekkimise ja kujunemise, linna kaitserajatiste ajaloo ja tähtsamate sõjaliste sündmustega.

Raidkivimuuseumi ekspositsioon kannab nime “Varemete linn” ja koosneb rohkem kui kahesajast raidkivist ja fragmendist.

Eesti Panga muuseumis saime ülevaate panga ülesannetest ja tegevusest, Eestis kehtinud rahadest ning uudistada põnevaid ajaloolisi eksponaate.

6. märtsil – giidituur Niguliste muuseumis, mis hoiab, uurib ja tutvustab keskaegset ja varauusaegset kirikukunsti. Seejärel käisime Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri (ERSO) päeval kontserdil.

3. aprillil – giidituur Suurgildi hoones. Suurgildi (rikaste kaupmeeste ühendus) hoone on olnud väga palju funktsioone: seal on toimunud Suurgildi liikmetest suurkaupmeeste pidustused, see oli rongkäikude alg- ja lõpp-punktiks, seal peeti pulmi, jumalateenistusi (seda küll vaid paarkümmend aastat pärast Oleviste kiriku põlemist), teatrietendusi, kohtuistungeid ja kontserte.

Muuseumikülastuse järel käisime taas ERSO kontserdil.

14. mail – Carl Robert Jakobsoni talumuuseumi külastus giidiga, kus saime tutvuda Eesti 19. sajandi ärkamisaja suurmehe Carl Robert Jakobsoni elu ja tööga ning tema poolt rajatud talu eluoluga.

Käru muuseumi väljapanekut tutvustas selle tulihingeline looja ja Käru kogukonna eestvedaja ja Aljona Suržikova.

2. juunil – ulukisafari Toosikannu Metsloomapargis ja õhtusöök.

Meil oli harukordne võimalus kogeda metsikut loodust lähedalt ja loomulikult. Toosikannu sügavate metsade rüpes asub Eestis ainulaadne hirvepark, kus elab 500 punahirve.

7.–9. juulil – päikeselinn Šiauliai Leedus, kus oli palju vaadata ja kogeda.

Pakruojise mõis – hilisklassitsistliku stiili arhitektuurinäide ja Leedu suurim, 26 mõisahoonest koosnev kompleks. Enamik mõisakompleksi hooneid on pärit 18. sajandi lõpust ja 19. sajandi algusest. Mõisa territooriumil on 43 rajatist, mis on ümbritsetud 1840. aastal ehitatud müüriga. Mõis asub üle 150 aasta vanuses pargis, kus kasvab umbes 26 liiki puid.

Šiauliai Peeter-Pauli katedraal kuulub katoliiklastele ja on Šiauliai piiskopkonna peakirik. Tegemist on ühe väljapaistvama renessanssarhitektuuri esindajaga Leedus. Umbes 400 aastat tagasi ehitatud hoone on suurepärase, originaalsete arhitektuuriliste detailidega.

Kassimuuseum sai alguse 17. mail 1990 loodusteadlase Vanda Kavaliauskienė ehk suure südamega proua poolt, kes armastas väga kasse ja alustas muuseumi oma erakoguga. Tema ettevõt-

mist peeti usmatuks ja ainulaadseks. Praeguseks on muuseumis üle 4000 eksponaadi.

Frenkeli villa – Chaim ja Dora Frenkel ehitasid villa (kahekorruelise elamu) 1908. aastal. See on ainulaadne, üks vähesi kahekümenda sajandi alguse moodsa arhitektuuri ehitisi Leedus, mille fassaadil põimuvad erinevate stiilide elemendid, autentne interjäär on põnev puitviimistluse ja ehisliistudega. Alates 1993. aastast on villas muuseum.

Šokolaadimuuseum – 2012. aastal avati muinsuskaitsealuses hoones kondiitritoodete tehase Rūta šokolaadimuuseum. See on ainus šokolaadimuuseum Leedus, mis jutustab enam kui neli aastatuhandet kestnud šokolaadi ajalugu. Muuseumi on külastanud juba üle 160 000 külastaja 95 riigist.

Liivaskulptuuride näitus, kus saime uudistada mitmete riikide skulptorite vaimustavaid töid.

Jurgaičiai linnamägi ehk Ristimägi, kuhu sadade aastate jooksul on palverändurid toonud riste. Arvatakse, et esimesed ristid toodi mäele pärast 1831. aasta ülestõusu, kui perekonnad ei suutnud tuvastada ja leida ülestõusus osalenud lähedaste surnukehi.

1993. aastal külastas Ristimäge paavst Johannes Paulus II, kes õnnistas seal leedu rahvast, paavsti auks püstitati Ristimäele suur rist. Ristide koguarv Risti-

mäel on üle 200 000.

Joniškise linn oli üks olulisemaid juudi asundusi Leedus. Juudid asusid linna elama 1737. aastal. Nende arv kasvas jõudsalt, 1897. aastal oli linna 4774 elanikust 2272 juuti. Enne teist maailmasõda elas linnas ligi 900 juuti, seal asus kolm sünagoogi. 29. augustil 1941 viidi sealsed juudid linnalähedasse metsa, kus nad maha lasti. Joniškise kesklinnas asub 19. sajandist pärit kahest telliskivihoonest koosnev sünagoogikompleks.

28. augustil – kohtumine Jaan Manitskiga Viinistul ja Palmse mõisa külastus.

Kuulsime palju huvitavat Jaan Manitski elust, poliitilisest tegevusest ja Viinistu külakogukonnast. Jaan Manitski oli giidiks ka tema poolt asutatud Viinistu Kunstimuuseumis, mille eksponaadid on pärit tema erakogust.

Palmse mõisa suursugune von Pahlenite suguvõsale kuulunud 18. sajandist pärit mõisahooned on restaureeritud ja pakub külastajatele täna oma sädelevat ilu. Mõisaansamblist kuulub mitmeid restaureeritud hooneid, mis on ümbritsetud pargiga, kus võib leida haruldasi ja vanu puid, luigetiike ning pargipaviljone. Kaugemal kasvab mõisapark üle metsaks. Mõisahooned on täna avatud muuseum.

11. detsembril – Eesti Tarbekunsti- ja disainimuuseum ning ERSO kontsert.

Eesti Tarbekunsti- ja Disai-

nimuuseum on muuseum, mis on keskendunud eeskätt tarbekunsti ja disaini ajaloo tutvustamisele Eestis. Asutusele pandi alus 24. novembril 1971. Giidide juhatusel saime tutvuda rikkaliku tarbekunstiesemete väljapanekuga ja kuulata palju põnevat meie tarbekunsti ajaloo.

2026. aastal jätkame sama hooga ja palju põnevaid ettevõtmisi on juba teada:

14. jaanuaril tervitame lustipeol uut aastat, õhtu sisustab ja muusikat teeb Karl Meos.

12. veebruaril tähistame sõbrapäeva Atla mõisas, kus meid ootab giidituur mõisas ja keraamikakojas, lisaks toimub lõuna mõisa peremehe valmistatud roogadega.

26. märtsil läheme ekskursioonile Noorsooteatrisse ja Nukumuseumisse ning seejärel taas ERSO kontserdile.

16. juulil ootab meid ees laevasõit Piirissaarele, kus tutvume saarega ja külastame vanausuliste muuseumi.

Meie tegevuse motoks on: „Elame veel!“ ja kui on eakaid prouasid, kes tahaksid meiega liituda, siis telefonil 595 3642 või e-posti aadressil reet.runge@gmail.com saab ühendust võtta.

LaNa-de nimel
Reet Runge

Eesti Panga muuseumis

Palmse mõisas

Niguliste muuseumis

Šiauliais Raudrebase juures

Mäng algab kujutlusest

Õppeaasta alguses hakkas peas küpsema üks mõte – mis saaks, kui rühmas poleks mänguasju? See tundus alguses isegi veidi hirmutav. Millega lapsed mängivad? Kas panna kõik lelut ära? Kas jätta välja siiski legod ja raamatud? Kui kaua väljakutset üldse teha – nädal tundub vähe, kuu aga liiga palju. Hea küll, teeme siis kaks nädalat!

See kõik ei muutunud üleöö, et prauhti ja mänguasjad on ühel hommikul kadunud. Tegime lastega rühmades selgitustööd ja rääkisime läbi, mis neid järgneval kahel nädalal ees ootab ja miks mänguasjad mõneks ajaks puhkama lähevad. Mõni laps oli elevil, mõni aga suhtus asjasse veidi ettevaatlikult. Ka lastevanematega oli koostöö tihe: kodust toodi nii meisterdamiseks materjali kui ka juba valmis nikerdatud mänguasju.

Esimised päevad olidki kerge kaos. Nii laste kui ka õpetajate seas. Rühmad olid ühtäkki tühjad ja tuli loovaks hakata. Siiski kadus “peataolek” üsna kiirelt ja käte all hakkasid valmima mitmekülgsed mänguasjad. Algselt oli mäng veidi rohkem õpetaja juhitud, kuid üsna pea võtsid lapsed ohjad enda kätte ja uutel ideedel polnud lõppu.

Meisterdamiseks oli saadaval kõiksugu materjal alustades pappkastidest ja lõpetades vanade ajakirjade ja isegi voodilindidega. Kui toas olevast materjalist tuli puudu, võeti suund metsa poole ja korjati vajalik sealt. Ka rühma personali haaras meisterdamise tuhin! Tihti astusid õpetajad hommikul majja sisse nagu jõuluvana pühade ajal, kaasas kotitäis uusi vahendeid, millest jälle midagi vahvat luua. Ei olnud ka tavapäratu vaatepilt, kui kaasa oli võetud ilmatult suur pappkastist maja või auto.

Mis siis kõik valmis sai? Või peaks küsima, mis üldse tegemata jäi! Laste käe all valmisid lennukid koos lennujaamaga, lõngast linnud ja rätikust nukud, looduslikust materjalist veesõidukid, õppemängud, muusikariistad, autoteed ja parklad ja loomulikud majad. Need viimased olid laste seas eriti populaarsed. Sinna ehitati sisse veel puidust mööblit ja mängu jätkus kauemaks.

Kui kaks nädalat said läbi, istusime personaliga maha ja arutasime omavahel, kuidas läinud on. Esialgsest hirmust oli saanud elevus ja üheskoos kinnitati ühes suust, et jätkame veel paar nädalat. No ja nõnda siis mööduski Sutlema-Aespa Lasteaia terve kuu mänguasjavabalt!

Rahel Paeorg
Sutlema-Aespa Lasteaed
õppejuht

Jõuluvana paviljonis

Sügissaaduste kogumine

Käsnkõrvitsad

Metsaveere Keskkonnamängud

Maailmakoristuspäev

Isadepäev

Lepatriinude õuesõppenädal

Rohetegevused Männi lasteaias

Kohila Männi lasteaed osaleb juba kuunden aastat Rohelise Kooli programmis. Sellega seoses on meil seljataga toimekas sügispoolaasta mitmete looduse ja keskkonnahoiuga seotud tegemistega.

Pärast suvepuhkust saime koos lastega korjata kevadel külvatud taimede vilju. Käsnkõrvitsad, tomatid ja saialill said päikeseenergiat koguda eelmisel talvel valminud paviljonis. Lisaks kasvas iga rühma peenrakastis mitmesuguseid toidu- ja ilutaimi.

Keskkonnanädalal 15.–19. septembril toimusid tervele lasteaiale keskkonnateemalised mängud ning rohejaht, samuti võtsime osa maailmakoristuspäevast. Sellele järgneval liikumisenädalal osalesid kõik rühmad rattarallil ja jooksukrossil.

Lisaks lasteaia ühistele üritustele on igal rühmal olnud oma põnevaid tegemisi. Koolieelikute rühmad käisid sügisel mitmel ekskursioonil. Mõmmid käisid uudistamas Eesti Loodusmuuseumi seenenäitust, Heiki Hepneri dendroparki ja Kohila Vineeri. Siilipere rühm käis matkamas Vandersellide matkarajal. Koolieelikute 5-liikmeline võistkond võttis osa Metsaveere Keskkonnamängudest ning naasis

sealt võidukarikaga.

Muumide rühm tutvus erinevate koduloomadega ja neil käisid külas hamster, kassid, koer, teod, jännes ja kilpkonn. Jänkude rühm tutvus aga hoopis ühe metsloomaga. Oktoobris nähti lasteaia hoovi külastamas rebast ja Jänkude rühm alustas suurest huvist “Rebase” projekti. Nad uurisid rebase jälgi, otsisid informatsiooni raamatutest ja internetist ning said ka uurida rebase topist ja hambaid. Üheks põnevaks seigaks oli see, kuidas loomapäästjad transportisid rebase lasteaiahoovist tagasi oma loomulikkude elukeskkonda – metsa.

Ühine isadepäeva tähistamine toimus õuesõppe vormis seiklusemänguna. Lapsed ja isad said lasteaia hoovis ja Kapa männikus erinevates punktides koos puslet kokku panna, okstest torni ehitada ja võistelda oma lapse kandmises.

Lepatriinude rühm võttis 10.–14. novembril osa rahvusvahelisest õuesõppe projektist TAKE ME OUT. Terve nädala võeti hommikul lapsed vastu õues, hommiku- ja lõunasööki söödi õues terrassil ning kogu õppetöö, sealhulgas muusika- ja liikumistunnid, toimus paviljonis, lasteaia hoovis ja Kapa männikus. Magami-

seks läksid lapsed lõunal tuppa ja pärast õhtuoodet mindi uuesti õue. Lastele ja ka õpetajatele meeldis see nädal väga, sest see pakkus vaheldust igapäevasele rutiinile. Oli küll vaja oma mugavustsoonist välja tulla, kuid samas sai proovida tegevusi, mida tavapäraselt ei oleks ette võtnud.

Novembris alustas Männi lasteaed koostööd ettevõttega GreenDice, mis tegeleb kasutatud arvutite uuesti kasutusse saatmisega. Nende abiga vahetasime välja oma vananevad arvutid uemate vastu, vähendades nõnda oma keskkonnajalajälge ja andes tehnikale pikema eluea.

Männi lasteaia personal soovis tänavu jõuludel toetada Raplamaa kasside varjupaikadid Felis Rapla MTÜ ja Gabrieli Loomade Elu MTÜ. Kogusime neile toitu, mänguasju ja muud vajalikku.

Detsembriks sai meie paviljon uue jõuluse kuue ning lapsed said veel enne jõulupuhkusele minekut seal kohtuda jõuluvanaga. Ootame huviga, mida põnevat uus aasta Männi lasteaiale toob!

Hanna-Maarja Selde
Lepatriinude rühma abiõpetaja

Sündmused

11.01 kell 19.00 Reigo Tamme ja Ooper-Kvarteti kontsert “O Sole Mio” Hageri rahvamajas
16.01 kell 10.00 Doonoripäev Kohila spordikeskuses
17.01 kell 15.00 Eakate uusaastapidu, esineb Mait Maltis Hageri rahvamajas
20.01 kell 10.00 Etendus lastele: Punamütsike ja seitse põialpoissi Hageri rahvamajas
21.01 kell 18.00 Õpituba “Reisid läbi iidse Aafrika” Kohila Gümnaasiumi auditooriumis
24.01 kell 14.00 Hageri Haridusseltsi sünnipäev Hageri rahvamajas

Sport

10.01 kell 13.00 Saalijalgpalli meistriliiga Rummu Dünamo vs Silla FC Phoenix Kohila Spordikeskuses
11.01 kell 11.00 Paarisvõrkpalliturniir Kohila Kap 2026 Kohila Spordikeskuses
15.01, kell 20.00 Korvpall Saku II liiga Ecobox Kohila/Rapla vs TalTech BS/FENSTER/Metsakohin, Kohila spordikeskuses
18.01, kell 16.30 Naiste saalijalgpalli meistriliiga Kohila Püsimus vs Tartu Ravens Futsal, Kohila Spordikeskuses
24.01, kell 16.30 Naiste saalijalgpalli meistriliiga Kohila Püsimus vs FC Jõgeva Wolves/MZ Auto, Kohila spordikeskuses
29.01, kell 20.00 Korvpall Saku II liiga Ecobox Kohila/Rapla vs Rae Spordikool/Hansamaja, Kohila spordikeskuses
31.01, kell 13.00 Saalijalgpalli Meistriliiga Rummu Dünamo vs Tallinna FC Bunker Partner, Kohila spordikeskuses

Näitused

Jaanuarikuu näitused:
8. jaanuarist on vitriinides Helve Veski näitus “Ajalehepõimikud”, kus vanadest ajalehtedest põimitud esemed saavad uue ja üllatava elu. Kuni 10. märts.
9. jaanuarist on näitusesaalis Liisimari Randjärve akvarellide näitus “Miniatuursed maailmad unede vael”. Kuni 18. märts.
10. jaanuaril kell 11.00 toimub Kohila raamatukogus akvarellitöötuba koos kunstnik Liisimari Randjärvega, millele järgneb näituse „Miniatuursed maailmad unede vahel“ avamine. Töötoas osalus 12 eurot. Oodatud on kõik huvilised. Registreerida saab: telefon 483 3646, mobiil 5551 5197, e-post: info@kohilaraamatukogu.ee.

Akvarelli
töötuba

Töötoas osalus 12.-
JA NÄITUSE AVAMINE
KOHILA RAAMATUKOGUS
10.01.2026
11.00

Liisimari Randjärv

Kohila raamatukogus

KÜLAS KIRJANIK
URMAS VADI
21. JAANUARIL KELL 18.00

Urmus Vadi

Neverland

URMAS VADI

Kirjut läbi
Ainela

Urmus Vadi

Urmus Vadi

Müügil soodushinnaga raamatud Üritus on tasuta

RAHVUSOOOPER
ESTONIA

PUNAMÜTSIKE JA
SEITSE PÕIALPOISSI

20. Jaanuar 2026 kell 10.00
Hageri Rahvamajas
Pilet 10€
Piletid soeta rahvamaja kodulehelt või broneeri
hageri.rahvamaja@kohila.ee / 53775586

MINIATUURSED MAAILMAID
UNEDE VAHEL

Liisimari Randjärv

9. jaanuar – 18. märts 2026
Kohila raamatukogu

Kutsume
HAGERI HARIDUSSELTSI
SÜNNIPÄEVALE
24 jaanuar 2026
Hageri rahvamajas
algusega 14.00

PIDULIK KONTSERTAKTUS
PAKUME TORTI JA KOHVI
ESINEVAD MEELIKE HAINSOO JA
LAURI ÕUNAPUU KAVAGA
“PÄRITUD LAULUD”.

Hageri Haridusseltsi
info 53584881
tasuta

www.kapafestival.ee

KAPA
FESTIVAL
6. JUUNI 2026 KOHILA

SADU SINGER
VINGER
JA PALJUD TEISED

PILETID: ticketer
AASTA LÕPUNI SOODSAM

9. detsembril toimusid Kohilas U14 Eesti karikavõistlused 6 vs 6võrkpallis

Neemeco Spordiklubi tüdrukud saavutasid 6. koha, kokku osales turniiril 12 võistkonda.

Võistkond mängis koosseisus: Vanessa Tsõkina, Maia Miigur, Sofi Rungi, Stella Puusepp, Meribel Käos, Anni Suviste, Emma Rakaselg, Siret Suuder, Loreen Kangro, Hanna Bamer, Hanna Naaris, Luise Raun. Treener Andra Aavik.

Võistkonna parimaks mängijaks valiti Vanessa Tsõkina.

Andra Aavik
treener

Foto: Aveliina Kaasik

Aasta noorvõrkpalluri nominent on Sten-Markus Taasväli

Tallinnas Unibet Arenal toimunud pidulik galal kuulutati eelmise klubihooaja, rannavõrkpallihooaja ja koondisesuve põhjal välja parimad võrkpallurid, treenerid, kohtunikud ja sekretärid. Neemeco Spordiklubist oli nomineeritud aasta noorvõrkpallur Sten-Markus Taasväli (pildil vasakult neljas).

Andra Aavik

Kohila Spordisõprade Võistlussarja 3. hooaeg algab 17. jaanuaril Kohila Spordikeskuses

Spordisõprade võistlussari on võistkondlikus formaadis peetav sari, kus saavad osaleda kuni 10-liikmelised võistkonnad. 2026. aasta hooaja registreerimise tähtaeg on 12. jaanuar.

Loe täpsemalt juhendist: www.bit.ly/ksv26

Esimese etapi registreerumise tähtaeg on 15. jaanuar. Võistkonna esindaja peab saatma alade kaupa paariliste nimed aadressile artur.ojasalu@kohila.ee 15. jaanuari päeva lõpuks.

Esimese etapi kavas on kolm erinevat spordiala. Paarismängu formaadis. Lauatennis mängitakse segapaaridega. Teistes mängudes on paari suguline koosseis võistkonna enda valida. Iga võistkond saab igale alale välja panna ühe paari. See paar osaleb ainult sellel alal, millele ta on määratud.

AJAKAVA:

11.00 Väljakud avatud soojenduseks

11.45 Spordisõprade Sarja 3. hooaja avamine

12.00 Võistluse algus

15.00 Orienteeruv lõpp ja autasustamine

Punktid: Võistkonna võistluspäeva punktid liidetakse kokku kolme ala punktide summana. Maksimaalse võimaliku ala sisese punktide arvu määrab kõrgema osalusega ala osalejate arv. Näiteks kui lauatenнисes osaleb 15 paari ja teistes vä-

hem, siis on ka teiste alade esikoha väärtus 15 punkti. Iga järgnev koht saab ala siselt ühe punkti vähem kui kõrgem koht.

Igal alal autasustatakse kolme parimat paari.

Mängureeglid: Cornhole

Laua kaugus viskekohast: 8.2 m
Punktide arv: 21 punktini

Mängu käik: 2 paari mängivad ühe lauaga, kaks erinevat viskesektorit.

Mõlemast paarist alustab üks mängija. Kokku tehakse korda-mööda 8 viset (4 ja 4). Siis läheb mängukord võistkondade järgmistele liikmetele. Ühe võistkonna liikmed ei tohi mõlemad visata samast sektorist.

Punktide lugemine: Auku läinud kott on 3 punkti, laual asetsev kott 1 punkt. Kotid, mis toetavad osaliselt põrandale, ei loe. Kotid, mis lükatakse mängu ajal teise kotti poolt laualt maha, ei loe.

Punkte saab peale 8 viset ainult üks võistkond, lahutamise teel.

Näide 1: Kui võistkond (A) saab 5 punkti ning võistkond (B) 4 punkti, siis saab punkte ainult võistkond (A). 5-4= 1 punkt

Näide 2: Kui võistkond (A) saab 3 punkti ning võistkond (B) 3 punkti, siis ei saa punkte kumbki võistkond (B). 3-3= 0 punkti

Näide 3: Kui võistkond (A) saab 2 punkti ning võistkond (B) 0 punkti, siis saab punkte ainult võistkond (A). 2-0= 2 punkti

Pickleball - <https://bit.ly/kohilapickleball> (eestikeelne) - <https://www.youtube.com/watch?v=rD1O3R9B0Sw>

Lauatennis

Paarismängus peab pall põrkama kõigepealt servija lauapoolle parempoolsesse kasti ja seejärel vastuvõtja lauapoolle parempoolsesse kasti. Iga kahe punkti järel muutub vastuvõttev mängija (või paar) servijaks ja nii edasi kuni seti lõpuni. Seti võidab mängija või paar, kes esimesena saavutab 11 punkti, välja arvatud juhtudel, kui mõlema mängija või paari arvel on 10 punkti. Sel juhul võidab seti see, kes esimesena saavutab 2 punkti enam kui vastane. Ent mainitud viigiseisu puhul vaheldub servija iga punkti järel. Mängija või paar, kes alustas ühel lauapoolle, alustab järgmist setti teisel lauapoolle. Otsustavas setis vahetavad mängijad (paarid) lauapooled, kui üks neist on saanud 5 punkti. Mäng koosneb „parem paarituvulistest“ settidest.

Päeva peakohtunik Artur Ojasalu, artur.ojasalu@kohila.ee, 55560085

Kohila spordikeskus

16. jaanuar 2026

DOONORIPÄEV

Kohila spordikeskuses

10.00-13.00

verekeskus.ee

Marten Stopkin ja Pärnu Võrkpalliklubi krooniti Eesti karikavõistluste võitjaks

Kohilast pärit Neemeco Spordiklubi kasvandik Marten Stopkin mängis end koos Pärnu Võrkpalliklubiga Eesti karikavõitjaks. Unibet Arenal peetud võrkpalli karikavõistluste finaalis alistas tiitlikaitsja Pärnu VK viiegeimilises trilleris Tartu Bigbanki tulemusega 3:2 (geimid 26:24, 25:20, 10:25, 24:26, 15:13).

Aadu Luukase karikafinaal pakkus publikule pinget ja pöörideid kogu kohtumise vältel. Pärnu haaras mängu alguses 2:0 eduseisu, kuid Tartu suutis järgmistes geimides mängu tagasi tulla ja viigistada. Otsustavas viiendas geimis pani aga paremuse maksma Pärnu meeskond, kindlustades nii klubi järjekordse karikavõidu.

Andra Aavik Foto: Aveliina Kaasik/Britt Mäekuusk

Kohila lahtised MV lauatenнисes 2025

7. detsembril toimusid Kohila spordikompleksis Kohila lahtised MV lauatennises, kus osales 56 mängijat. Noorim osavõtja oli 8-aastane ja eakaim 82-aastane. Kohal oli Eesti esisaja mängijaid nii meestest kui ka naistest ning samuti oli kohal kogu Raplamaa paremik. Võistlusted olid väga põnevad, sai näha parimal tasemel mängu, millest väljus võitjana Frank Tomas Türi, kes alistas finaalis Martin Kraiko.

- Tulemused**
Meeste üld:
- 1. Frank Tomas Türi
 - 2. Martin Kraiko Antti Luigemaa
 - 3. Antti Luigemaa

- Naiste üld:**
- 1. Margarita Grinenko
 - 2. Kateryna Peikova
 - 3. Marika Kotka

- Poisid kuni 17a:**
- 1. Frank Tomas Türi Martin Kraiko
 - 2. Martin Kraiko
 - 3. Martin Aarn

- Naised 18-59a:**
- 1. Margarita Grinenko
 - 2. Kateryna Peikova
 - 3. Kristi Ernits

- Mehed 18-59:**
- 1. Antti Luigemaa
 - 2. Vladyslav Rybachok
 - 3. Andrus Vaher

- Naised 60+:**
- 1. Marika Kotka
 - 2. Aili Kuldklipp
 - 3. Malle Miilmann

- Mehed 60+:**
- 1. Urmas King
 - 2. Heino Kruusement
 - 3. Kalju Kalda
- Kohila valla parim naismängija oli Kristi Ernits ja teine Neverly Lukas.
- Kohila valla parim meesmängija oli Raigo Rommot ja teine Tõnu Hansar.
- Põhjalikum info ja kõik mängude tulemused on leitavad veebilehel <https://eltil.ee/voistlused/199/tulemused/416>.
- Tagasiside võistlejatelt võistluste korraldamise osas ja Kohila saali kohta oli järjekordselt väga positiivne. Suured tänud toetajatele, kes ürituse toimumisele nii nõu kui jõuga kaasa aitasid: **Toomas Hansar, Tõnu Hansar, Jaanus Ernits, Siim Boom, Marko Vesiallik, Rene Vinnal, Kohila Spordiklubi, Kohila Spordikeskus, Saue Rauakaubad, Midzone OÜ, Kohila Tehnikakeskus, Hageri Motors ja Magus Elu.**

Raigo Rommot võistluste korraldaja

Õnnitleme jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

98	LINDA KÕRESSAAR	80	HANS VEINBERG
94	PAUL RANNU	80	VEERA PÄRN
93	HEINRICH-ARNOLD PENT	80	LIIVI RIIM
91	ANTS KULLERKUPP	80	REET RÕUK
90	SILVI PÕLDAAS	80	IVI LIND
89	EINIKE RUDI	80	URVE JAANIMÄGI
89	MALVINA SUHHOVA	79	VELLO KIIN
88	LUDMILLA IVANOVA	79	JÜRI ROMANDI
88	ZINAIDA MÄRK	78	HILLAR SUMMEL
87	VELLO ESOP	78	VIRA NIKOLAIEVA
86	ANTS MÄGI	78	ILLI ERNITS
86	ELLE LINDEBERG	78	ENDLA MÜÜR
85	VEERA AKSELEV	78	MAIE MEDVEDEVA
84	ENN LIIMETS	77	MIHHAIL TARASSOV
84	ERESTA HELMAR	77	MADIS JOOST
84	AIME VALK	77	MEERI HELMINEN
84	ANTONINA VASKOVA	77	HELLE SUITSO
84	LUULE KUUSING	77	JEKATERINA ILMSSOO
83	ALEXANDER BOYKOV	76	GALINA TUTTENPAL
83	ENEL ORMUS	76	IJA KAMSOL
83	SILVI HINDRIMÄE	76	ELLE BUSLAJEV
82	VOLDEMAR AKSELEV	76	ÕIE SERMUS
82	KAAREL MÄNNARI	76	ELLEN GELTMANN
82	VALDEKO PUKK	76	SVETLANA ILJINA
82	MAIE PÖDER	75	VIKTOR KÄHAR
82	TIIU GEIMONEN	75	VOLDEMAR PILMAN
82	ERNA TÄHVE	75	KALEV PREES
82	ANNE PÜTSEP	75	VJATŠESLAV NIKOLAJEV
82	MAI KAIVA	75	ANU UNGER
81	ALEKSANDR GOLUBEV	75	GALINA RÜNTJU
81	LUDMILLA ANDRUŠŠENKO	75	ANNE VESILOIK
80	GEORGI KIRADI	75	REET RUNGE

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

KEVON KASVAND
HERMAN POPOV
GETLYN KALJUND
ADRIEL ILLOPMÄGI

Meie hulgast on lahkunud

RAIVO HEINARU
ASTA-AGNETA SILD
VALVE ABROI
TATJANA LITVINOVA

EELK HAGERI LAMBERTUSE KOGUDUSE TEATED:

Pühapäev, 11. jaanuar. Kristuse ristimise püha 11.30-12.00 Raamatukogu kogudusemajas 12.00-13.15 Pühapäevakool kogudusemajas 12.00 Jumalateenistus, armulaud. Laulab Metodisti kiriku vokaalansambel Canticum Novum, Riina Tikenbergi juhatusel	kogudusemajas 12.00-13.15 Pühapäevakool kogudusemajas 12.00 Jumalateenistus, armulaud Pühapäev, 1. veebruar 12.00 Jumalateenistus, armulaud 14.00 Koguduse nõukogu koosolek kogudusemajas
Pühapäev, 18. jaanuar 10.30 Vennastekoguduse tund kogudusemajas 12.00 Jumalateenistus, armulaud	Pühapäev, 8. veebruar 11.30-12.00 Raamatukogu kogudusemajas 12.00-13.15 Pühapäevakool kogudusemajas 12.00 Jumalateenistus, armulaud. Teenib õp Erkki Juhandi
Pühapäev, 25. jaanuar 11.30-12.00 Raamatukogu	

Jumalateenistused Hageri kirikus igal pühapäeval kell 12.00. Täpsem info koguduse kodulehel <https://hageri.eelk.ee/>.

Kuulutused

Müüa lõhutud, kuivad ja toored küttepuud kohaletoomisega. Uus! Kuivad küttepuud 40 l võrkkotis, halu pikkus 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar).

Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee, tel 5099 598 või e-post pakhalupuu@gmail.com.

- raietööd eritingimustes
- kruntide puhastamine puudest ja võsast
- raadamistööd
- kändude freesimine
- metsaveotraktori teenus
- saekaatriteenus
- saematerjali müük

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järele tulemine puksiiriga. Tel 5345 1955, e-post autosober@gmail.com.

Kuulutus ei aegu.

Müüa kuivad ja toored küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.

Saamees – puuhooldustööd

Tel 5699 2543

- ohtlike puude langetamine

Soovin osta maja või suvila Kohila vallas. Eelistatud piirkonnad: Kohila, Aespa, Vilivere. Võib vajada remonti. Hind kuni 100 000 €. Pakkumise korral palun helistada tel 5353 0311.

In memoriam

RAIVO HEINARU (10. IV 1950 – 13. XII 2025)

13. detsembril lahkus meie seast väärikas hariduselu edendaja, õpetaja ja koolijuht Raivo Heinaru, kelle elutöö jättis sügava ja kestva jälje nii Kohila kui kogu Raplamaa haridus- maastikule.

Raivo Heinaru haridustee sai alguse Kohilas ning kujunes aastakümnete pikkuseks pühendumiseks Eesti koolile. Ta on töötanud õpetaja, treeneri, koolidirektori ja haridusametnikuna ning olnud hinnatud eestvedaja nii Märjamaa kui Kohila valdade haridus- ja kogukonnaelus. Aastatel 2000–2015 kujundas ta Kohila Gümnaasiumi direktorina sihikindlalt kooli vaimu, väärtusi ja õpikeskkonda, pidades oluliseks nii teadmisi, liikumist, esteetikat kui ka isamaalist kasvatust.

Raivo Heinart iseloomustasid selged põhimõtted, töökus ja lugupidamine hariduse ning inimeste vastu. Tema tuntud mõtted “terves kehas terve vaim” ja “töö on nii püha, et sellega ei karistata” kandsid edasi väärtusi,

mida ta pidas oluliseks nii noorte kasvatamisel kui ka kooli juhtimisel. Lisaks haridustööle panustas ta aktiivselt kohaliku omavalitsuse otsustusprotsessidesse ning kogukonna arengusse.

Raivo Heinaru elutööd on tunnustatud Rapla maakonna hõbedase vapimärgiga ning Kohila valla elutööpreemiaga – tunnustustega, mis peegeldavad tema panuse ulatust ja tähehdust.

Kohila vallavalitsus avaldab sügavat kaastunnet Raivo Heinaru lähedastele, endistele kolleegidele ja kõigile, keda ta oma elutööga puudutas.

Kohila vallavalitsus

REISID LÄBI
IIDSE AAFRIKA

ÕPITUBA

21. JAANUAR KELL 18.00

Kohila Gümnaasium

TIINA JOKINEN
PEETER VÄHI

21. sajandil on Aafrika kontinent, mille mineviku osas on Lääne kooliharidus parimal juhul jaganud teavet Stanley ja Livingstone'i raskete katsumuste kohta.

Enamasti on jäänud täiesti puutumata seal valitsenud kunagised kõrgkultuurid, v.a. Egiptus, ja võimsad riiklikud formatsioonid, mis mõjutasid tolleaegset maailma. Veel vähem on teada Musta Mandri sidemetest teiste maailmajagudega.

Meie teekond põnevate avastusteni on kulgenud sõna otseses mõttes üle kivide, mägede, läbi kõrbete ja džunglite, aga olnud erakordselt silmi avav. Hea meelega jagame teiega oma nähtut-kogetut.

REGISTREERUMINE

TEKSTISÕNUMIGA 505 3642

VÕI E-POSTILE REET.RUNGE@GMAIL.COM

OMAOSALUS 4 EUROT

TASUMINE KOHAPEAL SULARAHAS

Südamlik kaastunne
õpetaja Kaurile perega isa

**RAIVO
HEINARU**

kaotuse puhul.

Sinu 8.b klass

SÜNNIPÄEVAD
3-KAIGULINE
ÕHTUÕBOK
PEELAUAD
KINGLI JA KOOKIDE
TELLIMUSED

HARAKAPESAS SÜNNIVAD MEELDEJÄÄVAD
HETKED

Avaldame südamest kaastunnet lähedastele

RAIVO HEINARU

kaotuse puhul.

Kohila Keskkooli X lend

Avaldame kaastunnet lähedastele

TATJANA LITVINOVA

surma puhul.

Töökaaslased KP Factoryst

Mälestame endist vallavolikogu liiget ja kauaaegset Kohila Gümnaasiumi direktorit

RAIVO HEINARU

Sügav kaastunne lähedastele.

Isamaa erakond

Mälestame head majanaabrit ja avaldame kaastunnet lähedastele kalli

VALVE ABROI

lahkumise puhul.

Naabrid

On tundeid, mis iial ei sure ja mälestusi, mida aeg ei vii.

Lahkunud on Kohila Gümnaasiumi kauaaegne direktor

RAIVO HEINARU

Südamlik kaastunne lähedastele.

Kohila Gümnaasiumi koolipere